

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Institut Politologických studií

Bakalářská práce na téma:

Čerpání prostředků ze strukturálních fondů Evropské Unie ve
Středočeském regionu v programovém období 2007-2013; se zaměřením
na možnosti čerpání prostředků v menších obcích v porovnání
s předchozím programovým období

A drawing of financial support from the structural funds of European
Union in Central Bohemia region in the programme period 2007-2013;
focused on the ability of smaller municipalities in a comparison with the
previous programme period

Vypracovala: Miroslava Papajiková

III. ročník, 2008

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Běla Plechanovová, CSc.

Katedra Mezinárodních vztahů

Prohlašuji, že jsem celou tuto bakalářskou práci vypracovala a sepsala samostatně a že všechny literární či časopisecké prameny použitých údajů včetně internetových odkazů jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

V Praze dne 21.5.2008 .....

Abstrakt

Tato práce se zabývá pozicí menších obcí středočeského regionu v procesu čerpání strukturálních fondů Evropské unie. Autorka shrnuje předchozí zkušenostmi s čerpáním dotací a popisuje změny v procesu čerpání včleněné do současného programového období. Seznamuje čtenáře se středočeským regionem a jeho charakteristikami a s regionálním operačním programem pro tento region. Práce je ale zejména zaměřena na zhodnocení schopnosti menších obcí se do procesu čerpání zapojovat., proto obsahuje empirickou část věnující se výzkumu, kde předkládá a hodnotí data získaná z dotazníků. Cílem práce je porovnání současné pozice menších obcí v procesu čerpání dotací s touto pozicí v předchozím programovém období.

Abstract

This paper is engaged in a position of smaller municipalities of Central Bohemia region in a process of drawing of structural funds of EU. The author sums up the previous experiences with drawing of financial support and she describes changes in the process incorporated in the present programme period. She acquaints readers with the Central Bohemia region and its characteristics and with regional operating programme for this region. However, the text is focused especially on evaluating of ability of smaller municipalities to join in the process. And that's why it contains an empirical part dedicated to research, where she submits and evaluates the dates obtained from questionnaires. The aim of this text is a comparison of the present position of smaller municipalities in the process of drawing financial support with this position in the previous programme period.

Obsah:

1. Výběr tématu
2. Cíl práce a hypotéza
3. Dosavadní zkušenosti s čerpáním prostředků ze SF
4. Programové období 2007 - 2013
5. Region soudržnosti NUTS II. Střední Čechy
  - 5.1. Charakteristika regionu a jeho potřeb
6. Regionální operační program NUTS II Střední Čechy
  - 6.1. Globální a specifické cíle
  - 6.2. Prioritní osy
    - 6.2.1. Doprava
    - 6.2.2. Cestovní ruch
    - 6.2.3. Integrovaný rozvoj území
    - 6.2.4. Technická pomoc
7. Řídící orgán ROP NUTS 2 Střední Čechy
8. Základní problematika malých obcí
9. Současné možnosti pro malé obce
10. Výsledky dosavadních výzkumů
11. Výsledky vlastní analýzy
  - 11.1. Postupy a metody výzkumu
  - 11.2. Zhodnocení dat získaných z dotazníků
  - 11.3. Zhodnocení přínosu metody dotazníku
12. Srovnání s výsledky předchozího výzkumu
13. Závěr
14. Použité zdroje
15. Přílohy

1. Úvod

Pro výběr tématu věnujícího se problematice malých obcí ve věci čerpání prostředků ze strukturálních fondů(SF) Evropské Unie (EU) jsem se rozhodla z toho důvodu, že v jedné z těchto menších obcí mám své trvalé bydliště a otázka získávání a využívání prostředků mimo jiné i z fondů EU je tématem velmi aktuálním. Často se však v záležitostech týkajících se čerpání prostředků ze SF EU naráží na nejrůznější překážky, ať už se jedná o obecně proklamovanou administrativní náročnost či o nepřehlédnutelnou finanční stránku věci.

Rozhodla jsem se proto zabývat se v celém procesu čerpání prostředků ze SF právě pozicí menších obcí.

V projektu bakalářské práce jsem sice plánovala, že se nad to budu zabývat i porovnáváním šancí na úspěch těchto obcí s ostatními subjekty žádajícími o prostředky ze SF a zkoumat již podané žádosti, jak se ovšem ukázalo - jeden rok od začátku programového období je pro podobné analýzy příliš krátká doba a pro relevanci údajů je třeba hodnotit celé období jako celek. Proto se ve své práci srovnáváním žádajících subjektů zabývat nehodlám a zaměřím se čistě jen na pozici menších obcí.

2. Cíl práce a hypotéza

Cílem této práce je zhodnocení možností menších obcí v uplatnění svých nároků na čerpání finančních prostředků ze SF EU v počáteční fázi programového období 2007 – 2013 v porovnání s těmito možnostmi v předchozím programovém období.

Podnětem pro zkoumání této problematiky je závěr kolegy Capandy, který ve své práci týkající se programového období 2004-2006 došel mimo jiné ke zjištění, že menší obce mají menší šanci na úspěch

při schvalování projektů a jsou kvůli přebyrokratizovanému systému znevýhodněny vůči větším obcím¹.

Mou hypotézou, kterou se ve své práci pokusím ověřit a zhodnotit, je tedy tvrzení, že menší obce nedokáží využít svých možností na zapojování se do čerpání prostředků ze SF EU z důvodu přílišné složitosti a nepřehlednosti procesu. S tím, že za základní předpoklady tohoto stavu považují jednak nedostatečný přístup menších obcí k informačním zdrojům způsobený nedostatečnou časovou kapacitou kompetentních osob, a jednak nedostatek finančních prostředků umožňující spolupráci s odbornými firmami zajišťujícími vypracování projektu. Způsob a forma ověření hypotézy budou podrobně popsány v kapitole 10.1. Postupy a metody výzkumu.

Ve své práci bych se ještě nadto pokusila ověřit do jaké míry je operační program pro Střední Čechy pro menší obce využitelný.

3. Dosavadní zkušenosti s čerpáním prostředků ze SF

Česká republika v oblasti čerpání prostředků ze strukturálních fondů² disponuje pouze zkušenostmi z předvstupní pomoci³(tzn. programy SAPARD, Phare a ISPA)⁴ a ze zkráceného programového období 2004–2006⁵.

V období 2004–2006, kdy pro ČR bylo vyčleněno 84 702 100 000 Kč⁶, nebyly realizovány žádné samostatné regionální operační programy⁷, klíčovou zkušeností pro regiony NUTS II⁸ byl proto Společný

---

¹ Capanda, F., Průběh čerpání strukturálních fondů v regionu Střední Čechy prostřednictvím Společného regionálního operačního programu v letech 2004-2006, str. 47

² Blíže viz. např. A Dictionary of the European Union

³ Podrobněji rozpracováno např. v článku: Absorption Capacity of Region for Pre-Accession Instruments in Slovak Republic and Czech Republic, in: Ekonomický časopis, 2004, č. 7, str. 865 – 877

⁴ Blíže viz. např. A Dictionary of the European Union

⁵ Blíže viz. např. <http://www.strukturalni-fondy.cz>

⁶ Informační leták: Společný regionální program po dvou letech, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007

⁷ Operační program = dokument předložený členským státem a přijatý EK, který stanoví strategii rozvoje s uceleným souborem prioritních os, jež má být prováděna s podporou

regionální operační program (SROP), který byl největším z pěti operačních programů⁹.

V rámci SROP byly některé kompetence v implementaci programu směřovány i na regiony soudržnosti (regionální rady). Díky tomu získaly regiony NUTS II zkušenosti s výběrem, kontrolou a finančním řízením projektů, což je pro ně velmi cennou zkušeností, kterou mají možnost využít v tomto programovém období.

Středočeský kraj předložil 417 žádostí o podporu, jimiž z finančních prostředků ze SF nárokoval 2 358 mil. Kč¹⁰.

V oblasti implementace SROP v období 2004–2006 byly v rámci průzkumu a hodnocení, jež jsou součástí programu, zjištěny nedostatky, které měly být zohledněny při nastavování implementační struktury OP v programovacím období 2007–2013¹¹ :

Komplikovaná implementační struktura programu (zejména velký počet zprostředkujících subjektů).

Nedostatečná metodická pomoc a vedení řídicího orgánu vůči zprostředkujícím subjektům či nepřehlednost a složitost poskytovaných informací žadatelům a příjemcům.

Vysoké nároky na koordinaci a komunikaci vzhledem k vysokému počtu subjektů zapojených do implementace či nepřehlednost a složitost poskytovaných informací.

Nedostatečná personální kapacita v celé implementační struktuře a dlouhé lhůty administrace projektů¹²

---

některého ze strukturálních fondů – viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, str. 20

⁸ Zkratka NUTS znamená „nomenklatura územních statistických jednotek“ z francouzského: La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques; konkrétně NUTS II je územní jednotka o rozmezí počtu obyvatel cca mezi 800 tisíci až třemi miliony; pro ČR tato definice odpovídá regionům soudržnosti (8) – schéma a bližší informace viz. příloha č. 1

⁹ Informační leták: Společný regionální program po dvou letech, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007

¹⁰ Viz. Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, Programový dokument k Regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy 2007-2013, verze k 3. 12. 2007, 2007, str. 24

¹¹ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 26

¹² Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 26-27

4. Programové období 2007 – 2013

V tomto programovém období se mezi členské země EU rozdělí mnohem vyšší částka než v předchozím programovém období, při čemž více než polovina celkového objemu finančních prostředků připadne zemím přistoupivším do Unie po roce 2004¹³.

Nejvyšší částku v tomto ohledu pak získá Polsko (38%), následované z nově příchozích zemí ČR¹⁴, která může ze SF získat celkem až 26,69 mld. euro (tedy cca 752,7 miliard Kč)^{15,16}

V programovém období 2007-2013 sleduje regionální politika EU následující tři cíle:

a) Cíl Konvergence¹⁷ zaměřující se na podporu hospodářského a sociálního rozvoje jak regionů na úrovni NUTS II s HDP na obyvatele nižším než 75 % průměru pro celou EU¹⁸, tak států, jejichž HND na obyvatele je nižší než 90 % průměru pro celou EU. Tento cíl je financovaný z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF)¹⁹, Evropského sociálního fondu (ESF)²⁰ a Fondu soudržnosti (FS)²¹. V ČR pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města.

b) Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost²² je zaměřený na podporu regionů na úrovni NUTS II nebo NUTS I²³. Tento

---

¹³ EU economy: New members seek to make the most of EU structural funds, in: THE ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT ViewsWire. New York: Apr 19, 2007

¹⁴ EU economy: New members seek to make the most of EU structural funds, in: THE ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT

¹⁵ Viz. např. <http://www.strukturalni-fondy.cz>

¹⁶ Blíže k rozdělení prostředků v členských zemích viz. např.: Evropská komise-Generální ředitelství pro regionální politiku, Regiony a města pro růst a zaměstnanost: přehled nařízení na období 2007-2013 v oblasti politiky soudržnosti a regionální politiky, in: Inforegio, shrnutí 2006, Thierry Daman, 2006, nebo graficky: Evropská komise, generální ředitelství pro regionální politiku / Sheil, M., Politika soudržnosti 2007-2013, poznámky a úřední texty, Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, ISBN 92-79-03801-X, 2007, str. 24

¹⁷ Blíže viz. Regiony a města pro růst a zaměstnanost: přehled nařízení na období 2007-2013 v oblasti politiky soudržnosti a regionální politiky, in: Inforegio, shrnutí 2006; také viz. Příloha č. 3

¹⁸ Sýkorová, M., Příprava ČR na čerpání evropských financí v období 2007–2013, in: Eurokurýr - Eurozprávy z české správy březen/duben 2006, Číslo 4: Březen/duben 2006, Str.10

¹⁹ Blíže viz. <http://www.euractiv.cz/index.php?id=evropsky-fond-regionalniho-rozvo>

²⁰ Blíže viz. <http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=1>

²¹ Blíže viz. <http://www.strukturalni-fondy.cz/fs>

²² Blíže viz. Regiony a města pro růst a zaměstnanost: přehled nařízení na období 2007-2013 v oblasti politiky soudržnosti a regionální politiky, in: Inforegio, shrnutí 2006

cíl je financovaný z ERDF a ESF a v České republice pod něj spadá hlavní město Praha.

c) Cíl Evropská územní spolupráce²⁴ podporuje přeshraniční spolupráci regionů na úrovni NUTS III²⁵ nacházejících se podél všech vnitřních a některých vnějších hranic. Dále je podporována meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. Tento cíl je financovaný z ERDF a v České republice pod něj spadají všechny regiony²⁶.

Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007-2013:

Cíl	Fondy pro EU27		Fondy pro ČR	
Konvergence	251,16 mld. € (cca 7 082,80 mld. Kč)	81,54%	25,88 mld. € (cca 730,00 mld. Kč)	96,98%
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	49,13 mld. € (cca 1 385,40 mld. Kč)	15,95%	419,09 mil. € (cca 11,73 mld. Kč)	1,56%
Evropská územní spolupráce	7,75 mld. € (cca 218,55 mld. Kč)	2,52%	389,05 mil. € (cca 10,97 mld. Kč)	1,46%
Celkem	308,04 mld. €²⁷ (cca 8 686,80 mld. Kč)	100%	26,69 mld. € (cca 752,70 mld. Kč)	100%

Přepočet dle směnného kurzu 1 EUR = 28,20 CZK.²⁸

V tomto programovém období došlo k určitým změnám v porovnání s předchozím obdobím, a to především ve snaze zjednodušit celý systém, aby mohl efektivněji plnit svou funkci.

Politika soudržnosti a regionální politika je nyní jasněji zaměřena na obnovenou agendu pro růst a zaměstnanost, díky čemuž se agenda

²³ konkrétně NUTS I je územní jednotka o rozmezí počtu obyvatel cca mezi 3 – 8 miliony; pro ČR tato definice odpovídá jednotce státu– schéma a bližší informace viz. příloha č.1

²⁴ Blíže viz. Regiony a města pro růst a zaměstnanost: přehled nařízení na období 2007-2013 v oblasti politiky soudržnosti a regionální politiky, in: Inforegio, shrnutí 2006

²⁵ konkrétně NUTS III je územní jednotka o rozmezí počtu obyvatel cca mezi 150 a 800 tisíci; pro ČR tato definice odpovídá krajům (14)– schéma a bližší informace viz. příloha č. 1

²⁶ Viz. např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika>

²⁷ Evropská komise–Generální ředitelství pro regionální politiku, Reformovaná politika soudržnosti pro měnící se Evropu-regiony, města a příhraniční oblasti pro růst a zaměstnanost; Deset otázek a odpovědí, in: Inforegio, Shrnutí 2006, Thierry Daman, 2006

na regionální a místní úrovni lépe přizpůsobí. Bude nyní fungovat jednodušeji a účinněji, a to např. z důvodu, že počet nástrojů se sníží ze šesti na tři²⁹, počet kroků při programování se sníží ze tří na dva³⁰, namísto pravidel Společenství budou platit vnitrostátní pravidla pro způsobilost a v neposlední řadě se po členských státech a regionech bude žádat více odpovědnosti a průhlednosti při správě finančních prostředků.³¹

5. Region soudržnosti NUTS II Střední Čechy

Region Střední Čechy je jediným regionem v ČR, jehož hranice se překrývají se správními hranicemi jediného kraje (viz. mapa v příloze č. 1). Rozlohou se jedná o největší kraj ČR zabírající plochu 11 015 km², což činí 14% území³². Se svými 1 175 254 obyvateli³³, je populačně třetím největším krajem a hustota zalidnění území je v rámci ČR spíše podprůměrná³⁴.

Jako jediný kraj nemá na svém území krajské město a krajský úřad sídlí v Praze, která je jeho přirozeným socioekonomickým jádrem.³⁵

Středočeský kraj je také charakteristický vysokým podílem obcí do 2 000 obyvatel (těchto obcí je více než 40%³⁶). Obcí do 500 obyvatel je 697, do 1 000 obyvatel 955 a obcí do 2 000 obyvatel je 1058 z celkového počtu 1 146 obcí v celém regionu³⁷.

---

²⁸ Viz. např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika>

²⁹ Podrobněji viz. příloha č. 2 ze zdroje: Evropská komise, generální ředitelství pro regionální politiku / Sheil, M., Politika soudržnosti 2007-2013, poznámky a úřední texty, 2007, str. 10

³⁰ Viz. Příloha č. 4

³¹ Regiony a města pro růst a zaměstnanost: přehled nařízení na období 2007-2013 v oblasti politiky soudržnosti a regionální politiky, in: Inforegio, shrnutí 2006

³² Viz. ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, Statistická ročenka Středočeského kraje 2007, 13-2101-07, Praha ČSÚ 2007

³³ Údaj platný k 31. 12. 2006

³⁴ Viz. ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje 2007

³⁵ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 15

³⁶ Viz. Např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 16

5.1. Charakteristika regionu a jeho potřeb

Hospodářský potenciál regionu je do značné míry ovlivněn blízkostí hlavního města, kam denně za prací dojíždí více než 100 000 lidí³⁸, což je více než polovina ekonomicky aktivních obyvatel Středočeského kraje (51,7 %). Současně to ale přispívá k tomu, že výše HDP v tomto je regionu je spíše podprůměrná³⁹. Oblasti v blízkosti hlavního města tedy vykazují nízkou míru nezaměstnanosti; k 31. 12. 2006 byla registrovaná míra nezaměstnanosti v kraji podle nové metodiky 5,32 %⁴⁰. Zaměstnanost v primárním sektoru ve Středočeském kraji přitom v porovnání let 1993 a 2005 klesla o téměř 40 % a v sekundárním téměř o 15 %. Podíl zaměstnanců primárního a terciárního sektoru přesto stále mírně převyšuje průměr v ČR⁴¹. Blízkost hlavního města totiž nabízí nejvíce možností v oblasti služeb.

Pozitivní vliv na tento region mají také mnohé zahraniční investice, které jsou opět ovlivněny exponovanou polohou v zázemí Prahy. Kraj je tedy pro Prahu významným zdrojem pracovních sil, doplňuje pražský průmysl, zásobuje Prahu potravinami a poskytuje jí svůj rekreační potenciál⁴².

Poloha poblíž hlavního města však v mnoha aspektech představuje také negativa v podobě nemalých nároků, zejména v oblasti budování infrastruktury (předně železniční a silniční síť)⁴³. Bez významu také není koncentrace regionálních vazeb ve směru do Prahy na úkor vazeb mezi středisky v kraji⁴⁴ apod.

Podíl nejmladších věkových kategorií ve Středních Čechách je v rámci ČR spíše podprůměrný, naopak podíl starších věkových kategorií

---

³⁷ Viz. Např. ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje 2007

³⁸ ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007

³⁹ ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007 – tabulka: 4-3. Hrubý domácí produkt podle krajů v roce 2006

⁴⁰ ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007

⁴¹ Viz. Např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 18

⁴² ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007

⁴³ ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007

⁴⁴ Viz. Např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 15

je nadprůměrný, což přirozeně klade zvýšené nároky zejména na infrastrukturu v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb, a to především v centrech na mikroregionální a subregionální úrovni.

V důsledku migrace mladších rodin za prací v průmyslu v 60. a 70. letech i současné suburbanizace v regionech v těsné blízkosti Prahy roste počet nejmladších věkových kategorií⁴⁵ a s tím i poptávka po službách v oblasti vzdělávání, volnočasových aktivit a některých sociálních službách⁴⁶.

Další migrace a poměrně vysoká natalita vyvolávají nároky na organizaci a zajištění infrastruktury v oblasti počátečního vzdělávání, mnoho škol však v současnosti řeší především problémy s nevyhovující vybaveností (jedná se např. o odborné učebny, elektronické vybavení a v neposlední řadě i bezbariérový přístup apod.).

Možnosti volnočasových aktivit (kulturního i sportovního využití) jsou opět silně ovlivněny potenciálem Prahy, protože její divadla, muzea, ale i sportoviště jsou poměrně snadno dostupná i pro obyvatele Středočeského kraje. Toto ale samozřejmě neplatí pro jeho okrajové části, které jsou v tomto ohledu nedostatečně vybavené. Na úrovni okresů se pak projevuje poměrně výrazná koncentrace do několika center (zejména Kladna, Mladé Boleslavi a Příbrami)⁴⁷.

Středočeský kraj má mnoho co nabídnout zejména v oblasti cestovního ruchu, ve využití svého potenciálu má však stále výrazné rezervy.

Klíčovými přírodními turistickými lákadly regionu jsou především velkoplošná chráněná území, která jsou s výjimkou Českého krasu rozmístěna zejména v oblastech tzv. vnitřní periferie, tedy při vnější hranici regionu. Nejcenější přírodní oblast kraje představuje CHKO Křivoklátsko, která figuruje na seznamu biosferických rezervací,

---

⁴⁵ ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007

⁴⁶ Viz. Např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 17

⁴⁷ ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007 – tabulka:10-9. Kulturní a sportovní zařízení podle krajů v roce 2006; nebo např. PROGRAMOVÝ DOKUMENT K ROP SČ 2007-2013, str. 18

mezi další významné oblasti patří CHKO Kokořínsko, Český kras, Český ráj (geopark UNESCO) a Blaník⁴⁸.

Mezi klíčové kulturní atraktivity patří především historická města v čele s Kutnou Horou (součást Seznamu světového dědictví UNESCO). Dalšími kulturně-historicky zajímavými místy jsou hrady a zámky, archeologické a církevní památky, vesnické architektonické objekty a průmyslové památky⁴⁹.

Střední Čechy tak mají potenciál pro řadu forem cestovního ruchu, zejména pro příměstský cestovní ruch (včetně chataření, chalupaření a jednodenních návštěv), poznávací turistiku, venkovskou turistiku, agroturistiku, ale i incentivní a kongresovou turistiku (i díky poloze v zázemí Prahy), které ale téměř nejsou využívány.

Významná část potenciálních turistických míst je však v nevyhovujícím technickém stavu. Řada kulturně či architektonicky cenných objektů navíc postrádá účelné využití, např. právě pro cestovní ruch.

Střední Čechy i v oblasti cestovního ruchu těží z blízkosti hlavního města a mají možnost nabízet turistické alternativy, atrakce či služby pro turisty, kteří jsou ubytováni v Praze, a získat tak část poptávky směřované do Prahy. Cestovní ruch ve Středních Čechách je dále realizován převážně prostřednictvím krátkých (zejména jednodenních) pobytů.

Počet vícedenních návštěv Středních Čech je vzhledem k jejich plošné i populační velikosti v rámci ČR mírně podprůměrný. Rovněž podíl cizinců mezi návštěvníky je výrazně pod průměrem za celou ČR, navíc v posledních letech stagnuje nebo dokonce mírně klesá.

Pro Střední Čechy je dále typická nadprůměrně vysoká sezónnost cestovního ruchu (prakticky se téměř výlučně jedná o letní

---

⁴⁸ ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007

⁴⁹ Viz. Např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 20

období), daná zejména absencí významnějších lázeňských či lyžařských středisek⁵⁰.

Ubytovací i doplňkové služby odpovídají co do počtu poptávce, avšak co do kvality a struktury nikoli⁵¹. Nízká kvalita ubytovacích i dalších služeb výrazně omezuje možnosti kraje lákat do regionu návštěvníky za zahraničí, nabízet návštěvníkům široké spektrum služeb a prodloužit tak dobu jejich pobytu v regionu.

Na území přirozených turistických oblastí s výjimkou Českého ráje není cestovní ruch rozvíjen koordinovaně. Jinde je sice oblast cestovního ruchu často jednou z klíčových os rozvoje mikroregionů (např. Ladův kraj, Posázaví, Karlštejnsko), ale obvykle je jeho role přeceňována a spolupráce probíhá spíše realizací jednoho nebo několika konkrétních společných projektů v této oblasti než uceleným řízením⁵². Absence řízení rozvoje cestovního ruchu v přirozených turistických oblastech tak představuje jeden z významných problémů rozvoje cestovního ruchu na území kraje.

Dopravní infrastruktura Středních Čech má vysokou hustotu dopravních sítí, zejm. železničních koridorů, které vedou z Prahy čtyřmi směry, a výstavbou sítě dálnic a rychlostních silnic. Území Středočeského kraje pak plní funkci tranzitu pro cesty do Prahy i mezi kraji.

Silnice II. a III. třídy na území Středočeského kraje slouží hlavně k napojení jednotlivých částí regionu a obcí na nadregionální silniční síť. Jejich současný stav a parametry však velmi často neodpovídají jejich dopravnímu významu.

Velmi hustá síť linek regionální autobusové dopravy na území Středočeského kraje je orientována především na regionální centra (v 19 městech je navíc provozována městská autobusová doprava). Regionální autobusová doprava by měla doplňovat železniční spojení, v současnosti

---

⁵⁰ Viz. Např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 21

⁵¹ ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007 – tabulka: 9-12. Hromadná ubytovací zařízení cestovního ruchu podle kategorie a podle krajů k 31. 12. 2006

⁵² Viz. Např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 22

si však železniční a autobusová doprava kvůli souběžným, kapacitně nevyužitým spojům často spíše konkurují⁵³.

V části regionu v blízkosti Prahy je nabídka veřejné dopravy zahrnuta do systému Pražské integrované dopravy (PID). Tento integrovaný dopravní systém je však organizován především pro potřebu dojíždění středočeských obyvatel do Prahy (a naopak) a pro pokrytí jiných přepravních vztahů není vhodný. Středočeský kraj proto vyvíjí samostatný integrovaný dopravní systém Středočeské integrované dopravy (SID), který bude více zaměřen na potřeby regionu.

Vodní doprava ve Středočeském kraji využívá labsko-vltavské vodní cesty, která má napojení na evropskou síť vodních cest a spojení s mořskými přístavy.

Letecká doprava pro Středočeský kraj je soustředěna především na letiště Praha-Ruzyně. Mezi hlavní problémy letecké dopravy ve Středočeském kraji patří zejména neucelená koncepce rozvoje jednotlivých letišť⁵⁴.

Na území kraje se v roce 2005 vyskytovalo 343 čistíren odpadních vod. Čistírnu odpadních vod nemá, resp. není na ni napojena, a nesplňuje tak závazek ČR vůči EU, pouze jedna obec s počtem obyvatel nad 2000⁵⁵. Naopak mezi obcemi do 2 000 obyvatel má napojení na čistírnu odpadních vod jen malá část.

Na území kraje se nacházejí staré ekologické zátěže a devastace charakteru starých skládek a kontaminovaných průmyslových objektů. Řada z nich zůstává neřešena především tam, kde náklady na sanaci přesahují cenu vlastních nemovitostí nebo kde nejsou vyjasněna vlastnická práva⁵⁶.

---

⁵³ Viz. Např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 22

⁵⁴ Viz. Např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 23

⁵⁵ Viz. Např. ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007

⁵⁶ Viz. Např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 23

6. Regionální operační program NUTS II Střední Čechy

Pro region soudržnosti Střední Čechy je určen ROP NUTTS II SČ, který spadá mezi regionální operační programy v cíli Konvergence a je pro něj vyčleněno 559,08 mil. € (cca 15,77 mld. Kč)⁵⁷, což činí přibližně 2,09 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 98,66 mil. €.

ROP NUTS II Střední Čechy představuje hlavní programový dokument určující priority regionu pro čerpání ze strukturálních fondů v programovacím období 2007–2013. Tento program vychází z platných strategických a programových materiálů kraje, jako jsou Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje a další sektorové či průřezové koncepční materiály⁵⁸.

Kromě podkladových materiálů regionální úrovně (např. zákon č. 138/2006 Sb., novelizující zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje) tento program zohledňuje hlavní strategické a programové dokumenty určující obecné priority rozvoje České republiky a Evropské unie jako celku⁵⁹.

V ROP NUTS II Střední Čechy je uplatněn integrovaný přístup k územnímu rozvoji, tzn. zaměřuje se na podporu komplexního rozvoje území nebo jeho obnovy⁶⁰.

6.1. Globální a specifické cíle,

Globálním cílem ROP NUTS II Střední Čechy k roku 2013 je vytvořit podmínky pro dynamický růst HDP regionu a zajištění vysoké

---

⁵⁷ Viz. <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sc>

⁵⁸ Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 7

⁵⁹ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 7

⁶⁰ Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 7

kvality života obyvatel měst i venkova prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu pro bydlení, podnikání, investice a cestovní ruch⁶¹.

V tomto kontextu byly specifické cíle programu definovány jako zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel při současném snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí, zvýšení návštěvnosti a prodloužení délky pobytu návštěvníka a posílení místních příjmů z cestovního ruchu, zvýšení kvality života ve městech i na venkově a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionu a zvýšení absorpční kapacity regionálních a místních aktérů⁶².

6.2. Prioritní osy⁶³

Pro potřeby uskutečnění těchto cílů byly specifikovány následující čtyři prioritní osy rozdělující operační program na logické celky, které jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory vymezující, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny⁶⁴.

6.2.1. Doprava

Na prioritní osu 1 je z fondů EU vyčleněno 232,6 mil. €, tj. 41,6 % ROP SČ⁶⁵

Oblasti podpory:

1.1 Regionální dopravní infrastruktura

1.2 Udržitelné formy veřejné dopravy⁶⁶

---

⁶¹ Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 31

⁶² Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 31

⁶³ Prioritní osa = jedna z priorit strategie v operačním programu skládající se ze skupiny operací, které spolu vzájemně souvisejí a mají konkrétní měřitelné cíle - viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, str. 20

⁶⁴ Viz.např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sc>

⁶⁵ Viz.např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sc>

V současnosti většina silničních a železničních komunikací směřuje z území regionu do Prahy. Na vzájemné propojení významných středočeských měst byl v minulosti kladen menší důraz a z tohoto důvodu jsou spojovací silnice I. a II. třídy a regionální železnice většinou zastaralé a nevyhovující z hlediska kvality a kapacity.

Na území regionu soudržnosti Střední Čechy je dále velké množství bodových závad (např. mosty ve špatném technickém stavu, nevyhovující železniční přejezdy a nepřehledné křižovatky), které představují nebezpečná místa z hlediska bezpečnosti silničního provozu. Tento nevyhovující stav silničních komunikací se také negativně projevuje v podobě zvýšených nároků na opravy vozidel veřejné dopravy a silničních vozidel vůbec⁶⁷.

Železniční infrastruktura je mimo hlavní koridory využívána spíše sporadicky hlavně kvůli nízké konkurenceschopnosti, zastaralé infrastruktuře, nízké cestovní rychlosti a nedostatečnému komfortu přepravy. V osobní přepravě ji nahrazují autobusy a v nákladní přepravě nákladní automobily se projevuje výraznou zátěží pro životní prostředí, poškozováním komunikací a zpomalováním cestování osobními automobily.

Cyklistická doprava je pro každodenní dojíždění nadstandardně využívána především v rovinatém Polabí. Přesto je území Středočeského kraje dosud jen velmi málo vybaveno infrastrukturou pro cyklisty⁶⁸.

Globální a specifické cíle

Globálním cílem prioritní osy 1 – Doprava je zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel a snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí.⁶⁹

Specifickými cíli je hlavně zvýšení dostupnosti páteřních komunikačních sítí ze středočeských oblastí obslužených železnicí,

---

⁶⁶ Viz. např. Ropoviny-Infomační zpravodaj regionálního operačního programu Střední Čechy, 01/08, str. 4

⁶⁷ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 72

⁶⁸ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 74

⁶⁹ Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, Verze 3.2, Platnost od 2.4.2008, str. 26

silnicemi II. a III. třídy a infrastrukturou pro cyklodopravu, dále pak zvýšení využití veřejné dopravy šetrné k životnímu prostředí a zajištění optimální provázání nabídky veřejné dopravy, a v neposlední řadě také zlepšení podmínek pro každodenní používání cyklistické dopravy⁷⁰.

Dosažení výše uvedených cílů by mělo být realizováno prostřednictvím rekonstrukce, modernizace a v omezené míře výstavbou souvislých úseků silnic II. a III. třídy vč. odstraňování dopravních závad(úprava nebezpečných míst a nevyhovujících křižovatek apod.) budováním protihlukových stěn, obchvatů, protiprašných opatření, mimoúrovňových křížení biokoridorů, rozvojem infrastruktury pro leteckou dopravu, rekonstrukcí nevyhovujících a výstavbou nových zastávek veřejné dopravy včetně bezbariérové úpravy a souvisejícího vybavení, obnovou vozového parku se zřetelem na ekologický provoz a osoby se sníženou schopností pohybu a orientace⁷¹.

Opatření tedy budou zaměřena zejména na zlepšování trasování silnic a jejich vztahu k obcím, terénním překážkám a okolním ekosystémům a na řešení hlukových zátěží.

Podporovány budou pouze projekty⁷² zaměřené na rekonstrukci, modernizaci či výstavbu komunikací. Projekty zaměřené na údržbu nebo opravu podporovány nebudou⁷³.

Součástí strategických cílů je i výstavba cyklistických stezek, cyklistických pruhů apod⁷⁴. Pro zlepšení podmínek pro cyklistickou dopravu tak budou ve vhodných oblastech podporována opatření zvyšující bezpečnost a atraktivitu cyklistické dopravy pro pravidelné dojíždění.

---

⁷⁰ Viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, Verze 3.2, Platnost od 2.4.2008, str. 27

⁷¹ Viz.např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sc>, nebo: Ropoviny-Informační zpravodaj regionálního operačního programu Střední Čechy, 01/08, str. 4

⁷² Projekt = časově ohraničená cílená činnost prováděná příjemcem podpory za účelem dosažení požadovaného výsledku v rámci programu - Viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, str. 20

⁷³ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 75

⁷⁴ Viz.např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sc>

Příjemci prostředků v této prioritní ose mohou být: kraj, organizace zřizované nebo zakládáné kraji, obce, dobrovolné svazky obcí, obecně prospěšné společnosti, provozovatelé drážní dopravy nebo podnikatelé, kteří provozují veřejnou linkovou osobní dopravu⁷⁵.

6.2.2. Cestovní ruch

Na prioritní osu 2 je z fondů EU vyčleněno 100,6 mil. €, tj. 18,0 % ROP SČ⁷⁶

Oblasti podpory:

2.1 Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu

2.2 Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu

2.3 Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje⁷⁷

Střední Čechy mají v rámci ČR vzhledem ke své velikosti mírně podprůměrnou návštěvnost. Domácí návštěvníci tvoří asi 70 % celkového počtu návštěvníků. Řada návštěvníků jsou jednodenní exkurzionisté nebo návštěvníci, kteří se v regionu zdrží jen několik dní a hlavním cílem jejich cesty je Praha.

Jedním z hlavních problémů rozvoje cestovního ruchu v regionu je rozsah a kvalita jeho infrastruktury. S tím souvisí také služby a koordinace jejich nabídky a propagace. V regionu až na výjimky (např. Český ráj) dosud neexistuje koordinovaný systém řízení a propagace turistických destinací (tento problém se týká celého území ČR). Návštěvníci Prahy tak sice navštěvují některé lokality ve Středních Čechách, ale v důsledku neucelené nabídky a nahodilé propagace je délka jejich pobytu nedostatečná a pro region málo ekonomicky přínosná⁷⁸.

---

⁷⁵ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 77

⁷⁶ www.strukturalni-fondy/rop-sc

⁷⁷ Viz. např. Ropoviny-Infomační zpravodaj regionálního operačního programu Střední Čechy, 01/08, str. 4

⁷⁸ Viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, Verze 3.2, Platnost od 2.4.2008, str. 50

Globální a specifické cíle

Globálním cílem prioritní osy 2 – Cestovní ruch je zvýšení návštěvnosti a prodloužení délky pobytu návštěvníka a posílení místních příjmů z cestovního ruchu.

Specifické cíle spočívají v rozšíření a zkvalitnění nabídky základní infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu, rozšíření a zkvalitnění nabídky doplňkové infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu, zefektivnění a zkoordinování systému propagace a řízení na úrovni turistických destinací⁷⁹.

K dosažení těchto cílů by mělo přispět vybudování, rozšíření či modernizace ubytovacího zařízení s doplňkovými službami (jedná se především o volnočasové aktivity), budování turistických stezek včetně doprovodné infrastruktury, rekonstrukce a revitalizace kulturních památek, zřízení, rozšíření a modernizace jednotného informačního systému, tvorba a distribuce propagačních a informačních materiálů a dalších marketingových nástrojů, vybudování, rekonstrukce a obnova skanzenů, muzeí apod⁸⁰.

Prioritní osa se bude přednostně zaměřovat na projekty komplexního charakteru. Vzhledem k přítomnosti velkoplošných chráněných území, vesnických památkových rezervací, krajinných památkových zón apod. bude současně kladen důraz i na podporu ekologicky šetrných forem cestovního ruchu v těchto oblastech⁸¹.

Zvýšení návštěvnosti by pak mělo být dosaženo prostřednictvím lepší koordinace a efektivity propagace turistických destinací na území regionu. Podpora v této prioritní ose tedy bude směřovat zejména na propagaci a prezentaci turistických destinací. V rámci podpory propagace bude důraz kladen také na informování o ochraně životního

---

⁷⁹ Viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, Verze 3.2, Platnost od 2.4.2008, str. 51-75

⁸⁰ Viz.např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sc>

⁸¹ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 80

prostředí na území turisticky přístupných chráněných oblastí a na ostatním území turistických destinací⁸².

Příjemci prostředků v této prioritní ose mohou být: kraj, organizace zřizované a zakládané kraji a obcemi, obce, dobrovolné svazky obcí, podnikatelé, nestátní neziskové organizace, zájmová sdružení právnických osob, hospodářská komora ČR a její složky nebo veřejné výzkumné instituce⁸³.

6.2.3. Integrovaný rozvoj území

Na prioritní osu 3 je z fondů EU vyčleněno 206,9 mil. €, tj. 37,0 % ROP SČ⁸⁴

Oblasti podpory:

3.1 Rozvoj regionálních center

3.2 Rozvoj měst

3.3 Rozvoj venkova⁸⁵

V důsledku dřívějšího, často necitlivého rozvoje a malé investiční aktivity lze u řady regionálních i lokálních center vysledovat upadající části měst, které neplní dostatečně efektivně své přirozené funkce, a je tedy nutné tato centra vzhledem ke zvyšujícím se nárokům společnosti revitalizovat.

Specifickým problémem jsou chátrající areály dříve využívané pro průmyslové, dopravní, vojenské a jiné účely, které se typicky vyznačují špatným fyzickým prostředím a často i ekologickými zátěžemi.

Další významný problém rozvoje měst v regionu Střední Čechy souvisí s dostupností a kvalitou služeb v oblasti vzdělávání, zdravotní péče a sociálních služeb a v neposlední řadě i volnočasových aktivit, které jsou důležitým aspektem rozvoje regionu⁸⁶.

---

⁸² Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 81

⁸³ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 82-83

⁸⁴ www.strukturalni-fondy/rop-sc

⁸⁵ Viz. např. Ropoviny-Informační zpravodaj regionálního operačního programu Střední Čechy, 01/08, str. 4

⁸⁶ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 85-86

Globální a specifické cíle

Globálním cílem je zajištění kvality života ve městech i na venkově a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionu.

Specifickým cílem je posílení roli regionálních center v sociálním a ekonomickém rozvoji regionu, obnovení a modernizování města a městské části a zvýšení kvality veřejných služeb tak, aby města ve Středočeském kraji vyhovovala potřebám současné společnosti a aby se zlepšila kvalita života obyvatel a také podpora rozvoje venkovských oblastí i aktivitami vedoucími ke zvýšení kvality života⁸⁷.

Splnění těchto cílů by měla zajistit obnova a výstavba infrastruktury a místních a účelových obslužných komunikací, odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží, hrubé terénní úpravy a úpravy veřejných prostranství, včetně výsadby okrasné zeleně, obnova a rekonstrukce stávajících objektů, modernizace a obnova infrastruktury veřejných služeb, pořízení vybavení s ohledem na zvýšení kvality poskytovaných služeb a technologický rozvoj apod⁸⁸.

Tato prioritní osa se bude cíleně zaměřovat na komplexní přístup při řešení rozvojových problémů měst a venkovských obcí. Hlavní pozornost bude věnována revitalizaci a zvýšení atraktivity měst. Podpora venkova, resp. venkovských obcí a mikroregionů bude doplňková^{89,90}

Příjemci prostředků v této prioritní ose mohou být: kraj, organizace zřizované nebo zakládáné kraji a obcemi, obce, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji, nestátní neziskové organizace, hospodářská komora ČR a její, podnikatelé, fyzické a právnické osoby⁹¹.

---

⁸⁷ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 86

⁸⁸ Viz.např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sc>

⁸⁹ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 87

⁹⁰ Potenciální příjemci jsou ještě členěni do kategorií se specifikovanými oblastmi podpory – konkrétní strategie: blíže viz. Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, Verze 3.2, Platnost od 2.4.2008, str. 83 – 102

⁹¹ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 87-88

6.2.4. Technická pomoc

Na prioritní osu 4 je z fondů EU vyčleněno 19,0 mil. €, tj. 3,4 % ROP SČ⁹²

Oblasti podpory:

4.1 Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu

4.2 Informovanost a publicita programu

4.3 Absorpční kapacita regionálních aktérů⁹³

Technická pomoc je zakotvena v obecném nařízení, článku 45 a 46, podle kterého lze ze strukturálních fondů průřezově financovat přípravné, správní, monitorovací, hodnotící, informační a kontrolní činnosti v rámci operačních programů.⁹⁴

Globální a specifické cíle

Globálním cílem prioritní osy je dosáhnout úspěšné realizace programu zajištěním všech potřebných činností vykonávaných v rámci jeho implementačních struktur a posílením absorpční kapacity subjektů čerpajících podporu.

Specifické cíle by měly zajistit efektivní řízení, kontrolu, monitorování a hodnocení programu, včetně dostatečné administrativní kapacity subjektů implementační struktury, zajistit sledování a hodnocení průběhu programu a jeho širokou publicitu a posílit absorpční kapacitu subjektů pro získávání prostředků ze strukturálních fondů.

V této prioritní ose bude poskytnuta podpora řídicímu orgánu a dalším implementačním strukturám operačního programu v přímé spojitosti s realizací všech ostatních prioritních os programu⁹⁵. Podpora by se měla projevovat např. ve financování aktivit spojených s řízením programu; jedná se o platy pracovníků zapojených do řízení ROP SČ,

---

⁹² www.strukturalni-fondy/rop-sc

⁹³ Viz. např. Ropoviny-Informační zpravodaj regionálního operačního programu Střední Čechy, 01/08, str. 4

⁹⁴ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 103

⁹⁵ Blíže viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, Verze 3.2, Platnost od 2.4.2008, str. 167-181

výběr projektů, monitoring projektů a programu, zpracování studií a analýz, zajištění publicity programu, poskytování informačních, poradenských a konzultačních služeb potenciálním žadatelům o podporu apod⁹⁶.

Jediným příjemcem v této prioritní ose je Regionální rada regionu soudržnosti (řídící orgán ROP NUTS II Střední Čechy)⁹⁷

7. Řídící orgán ROP NUTS II Střední Čechy

Konkrétně v případě Středočeského kraje nese celkovou odpovědnost za realizaci a řízení ROP NUTS II Střední Čechy v souladu s čl. 60 obecného nařízení a v souladu s § 16 odst. 3 Zákona Řídící orgán ROP NUTS II Střední Čechy, kterým je Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy⁹⁸.

Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy je právnická osoba, vytvořená k 1. 7. 2006 zákonem č. 138/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách, jenž novelizoval zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. Postavení a působnost regionální rady a jejích orgánů upravuje zákon o podpoře regionálního rozvoje a další obecně závazné právní předpisy. Orgány regionální rady jsou Výbor Regionální rady, předseda Regionální rady a Úřad Regionální rady.⁹⁹

Regionální rada jakožto řídící orgán zajišťuje a zodpovídá především za přípravu a projednání ROP NUTS II Střední Čechy a jeho předložení EK; zavedení systému pro shromažďování spolehlivých finančních a statistických informací o provádění ROP NUTS II Střední

---

⁹⁶ Viz.např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sc>

⁹⁷ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 104

⁹⁸ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 117

⁹⁹ Ropoviny-Infomační zpravodaj regionálního operačního programu Střední Čechy, 01/08, elektronická verze, Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, Praha, 2008, str. 1

Čechy; zavedení indikátorů monitorování a hodnocení; předávání těchto údajů v dohodnutém elektronickém formátu Monitorovacímu výboru (MV)¹⁰⁰, Platebnímu a certifikačnímu orgánu (PCO)¹⁰¹ a EK; zřízení a činnost Monitorovacího výboru ROP NUTS II Střední Čechy¹⁰²; zajištění hodnocení operačních programů podle čl. 48 odst. 3 prováděno v souladu s čl. 47 obecného nařízení; tvorbu a aktualizaci manuálů, metodik a dalších dokumentů týkajících se implementace programu; zajištění přípravy a realizace projektů technické pomoci; šetření a řešení nesrovnalostí apod^{103,104}

Úkoly příjemců

Žadatel předloží návrh projektu pověřeným pracovníkům Úřadu. Příjemcem podpory může být pouze osoba s právní subjektivitou. Příjemci bude poskytnuta finanční pomoc na základě Smlouvy o poskytnutí dotace¹⁰⁵ mezi příjemcem a řídicím orgánem na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Příjemce pomoci zajišťuje zpracování žádostí o poskytnutí dotace zahrnující identifikaci, hodnocení a přípravu projektu včetně finančního plánu, přípravu zadávací dokumentace projektu, v úzké koordinaci s ŘO zadávání veřejných zakázek a podpis příslušných smluvních dokumentů s dodavateli, řádnou realizaci projektu dle smluv uzavřených s vybranými dodavateli, ověřování a proplácení ověřených faktur dodavatelům, fungující oddělený účetní systém projektu ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších

---

¹⁰⁰ Monitorovací výbor = orgán zřízený členským státem po dohodě s řídicím orgánem příslušného operačního programu, který je zodpovědný za monitorování pokroku dosaženého při realizaci prioritních os a cílů stanovených v programu – viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy(2008), str. 20

¹⁰¹ Platební a certifikační orgán = ústřední orgán státní správy zodpovědný za celkové finanční řízení prostředků poskytnutých České republice ze strukturálních fondů. Tuto funkci vykonává odbor Národní fond Ministerstva financí ČR pověřený správou prostředků strukturálních fondů a ověřováním výkazů výdajů a žádostí o platby před jejich odesláním Evropské komisi - viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy(2008), str. 20

¹⁰² Blíže k Monitorovacímu výboru-viz.Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 137-142

¹⁰³ Viz. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 117-118

¹⁰⁴ Blíže k organizaci Regionální rady viz. např. Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 118-121

předpisů, vnitřní finanční kontrolu, podávání pravidelných zpráv ŘO o postupu projektu a případně příležitostných zpráv během přípravy, zpracování a předávání podkladů ŘO pro monitorování, regionální a místní publicitu a informační tabule na místě staveb ve smyslu příslušných pravidel EU.

Příjemci odpovídají za to, že výdaje projektů požadované k proplacení v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy jsou způsobilé¹⁰⁶ a že při realizaci projektu budou dodrženy podmínky smlouvy o poskytnutí dotace a příslušná legislativa ČR i EU.

Při předkládání žádostí o platby příjemci odůvodní předkládané výdaje a doloží, že odpovídají podmínkám realizace projektů obsažených ve smlouvě o financování. Veškeré platební nároky musí být podloženy doklady, které prokážou, že se jedná o prostředky vynaložené efektivně, hospodárně, účelně a transparentně.

Příjemci musí zajistit vedení dokumentace o projektech, která bude dostatečnou pomůckou pro audit zaměřený na finanční toky. Příjemci musí umožnit, aby doklady o projektech byly kdykoliv k dispozici pro kontroly a auditní šetření prováděné oprávněnými osobami nebo subjekty. Tyto doklady pak budou archivovány v souladu s platnou legislativou EU i ČR¹⁰⁷.

Systém výběru projektů

Systém výběru projektů je nastaven tak, aby mohl být splněn základní cíl výběru, tj. vybrat kvalitní projekty, které splňují podmínky programu, jsou v souladu s legislativou ES a ČR, jsou realizovatelné, udržitelné a svými výsledky výrazně přispějí k naplnění cílů programu a rozvoji regionu.

---

¹⁰⁵ Dokument smlouvy je volně dostupný na internetu

¹⁰⁶ Aby výdaje byly způsobilé (oprávněné), musí být skutečně uhrazeny mezi 1. lednem 2007 a 31. prosincem 2015; Tyto výdaje jsou pak přesně v specifikované pro každou prioritní osu v Prováděcím dokumentu k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, Verze 3.2, Platnost od 2.4.2008

¹⁰⁷ Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 122

System výběru projektů pro oblasti podpory 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.2 a 3.3 S ohledem na výše uvedený cíl byl vytvořen následující víceúrovňový systém výběru projektů:

1. úroveň – kontrola přijatelnosti
2. úroveň – kontrola formálních náležitostí
3. úroveň – hodnocení projektů
4. úroveň – analýza rizik

Cílem hodnocení je posoudit všechny důležité aspekty projektu týkající se schopností žadatele projekt financovat, realizovat a zajistit jeho udržitelnost, relevance projektu vzhledem k potřebám území a vlastní kvality projektu jak z hlediska věcné, časové a finanční proveditelnosti, vnitřní koherence a provázanosti, tak z hlediska výsledků projektu a jejich míry přispěvku k naplnění cílů programu¹⁰⁸.

8. Základní problematika malých obcí

Jen z výše uvedených úkolů pro příjemce je patrné, že pro menší obce nemůže být jejich splňování zcela jednoduché. Jedná se o náročnou a dlouhotrvající administrativní práci spočívající ve shromažďování potřebných dokumentů, potvrzení apod. a zvláště pak ve vedení odděleného účetnictví. A čistě ze zkušenosti ze své obce se domnívám, že pro takovou činnost se těžko hledá jak časová tak personální kapacita.

Finanční náročnost je pak další velmi důležitý aspekt, který menší obce od podávání žádostí odráží. Spolufinancování projektů pro obce v mnoha případech znamená velmi citelný zásah do rozpočtu. Zvláště v malých obcích se totiž sponzoři a přispěvatelé shání velmi problematicky.

---

¹⁰⁸ Blíže viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, Verze 3.2 – str. 235 - 230

Mezi další odrazující faktory bývá často řazena i nedostatečná informovanost o vývoji situace kolem přípravy čerpání prostředků ze strukturálních fondů a pravidel tohoto čerpání, např. není vyjasněna technická stránka věci (podrobná specifikace uznatelných nákladů, všeobecné povinné náležitosti žádostí, formální postupy pro žadatele apod.).

Dále se jedná o minimální zapojení menších obcí a svazků obcí do aktivního budování absorpční kapacity, v kontrastu s velkými městy, kraji a resorty budujícími týmy pro přípravu a realizaci projektů, najímající a financující specializované externí poradce a konzultanty.

V neposlední řadě si malé obce stěžují na celkové nepřehledné prostředí, nejasně definovaný, resp. obtížně interpretovatelný obsah podpory v operačních programech¹⁰⁹.

9. Současné možnosti pro malé obce

V současnosti je pro všechny žadatele nejklíčovějším zdrojem dat pravděpodobně internet, kde je možné nalézt obecné informace o SF¹¹⁰, odpovědi na nejčastější otázky¹¹¹, informace o probíhajících souvisejících akcích¹¹² apod. Pro motivaci je možné prohlédnout si i některé úspěšné projekty z předchozího programového období¹¹³. Na stránkách www.strukturalni-fondy.cz zřizovaných MMR je možné se zaregistrovat a zajistit si tak pravidelné zasílání veškerých informací týkajících se SF (akce, projektové výzvy, seznamy podaných i přijatých projektů apod.) na e-mail.

---

¹⁰⁹ Viz. např. <http://www.osnoviny.cz/male-obce-a-jejich-moznost-cerpat-ze-strukturalnich-fondu>

¹¹⁰ Viz. Např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programy-2007-2013>

¹¹¹ Viz. Např. <http://fondyeu.kr-stredocesky.cz/index.asp?thema=285619&category>

¹¹² Viz. např. <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sc/akce>, nebo <http://fondyeu.kr-stredocesky.cz/index.asp?thema=285492&category>

¹¹³ <http://www.nuts2strednicechy.eu/index.asp?thema=8181&category>

Za provádění publicity programu je na úrovni Řídícího orgánu ROP NUTS II Střední Čechy zodpovědný Úřad Regionální rady, odbor Řízení ROP (OŘROP)¹¹⁴.

Dochází pak k realizaci tzv. Komunikačního plánu, která je financována z prostředků alokovaných v rámci prioritní osy 4 – Technická pomoc – ROP NUTS II Střední Čechy. Realizaci Komunikačního plánu monitoruje Monitorovací výbor ROP NUTS II Střední Čechy¹¹⁵.

V souladu s tímto Komunikačním plánem ŘO ROP NUTS II Střední Čechy vůči potenciálním příjemcům a příjemcům má zajistit jak např. sdělování informací o ROP NUTS II Střední Čechy, poskytování informací o postupech hodnocení žádosti o financování (včetně časového harmonogramu jednotlivých fází procesu), poskytování informací o kritériích hodnocení a výběru projektů pro hodnocení, tak i realizaci těchto opatření s cílem co nejširšího pokrytí médií za použití všech vhodných forem a metod komunikace.¹¹⁶

Úřad Regionální rady pořádal na území Středočeského kraje informační kampaně, během kterých oslovil přes 1 100 potenciálních žadatelů o dotace ze SF v rámci ROP NUTS II Střední Čechy. Jednalo se o (mezi ROP) ojediněle masivní informační akci: Pracovníci Úřadu Regionální rady během tří měsíců navštívili celkem 21 pověřených obcí v Středočeském kraji. Dalších 8 seminářů se konalo na půdě KÚ Středočeského kraje¹¹⁷ (např. pro mikroregiony, nestátní neziskové organizace apod.). Cílem této kampaně bylo zvýšení informovanosti žadatelů o možnosti čerpání ze SF EU v programovém období 2007 – 2013. Tyto akce však nebyly nijak zásadním způsobem orientovány na venkovské oblasti či přímo menší obce.

Co se týče finanční stránky této problematiky, tak se Středočeský kraj snaží v této věci malým obcím vyjít vstříc, a to konkrétně

---

¹¹⁴ Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 144

¹¹⁵ Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 144

¹¹⁶ Programový dokument k ROP SČ 2007-2013, str. 145

¹¹⁷ Viz. <http://www.ropstrednicechy.cz/article.asp?thema=2290&item=67085>

prostřednictvím půjček na projekty EU. Dle zprávy hejtmána Středočeského kraje Ing. Petra Bendla si kraj uvědomuje , že pro mnoho malých obcí je splnění podmínky kofinancování projektů obtížné nebo v některých případech dokonce neuskutečnitelné. Už v současné době proto poskytuje obcím dotace na splácení úroků z úvěrů.¹¹⁸

Dle zprávy z 26.4.2008 Středočeský kraj navíc pomůže obcím s čerpáním prostředků prostřednictvím půjček.

Zastupitelstvo Středočeského kraje na svém zasedání dne 14.4.2008 totiž schválilo návrh Zásad pro poskytnutí půjček obcím a mikroregionům na zpracování povinných příloh k žádostem o podporu z Programu rozvoje venkova a vybraných operačních programů z Fondu Středočeského kraje, a to pro podporu absorpční kapacity obcí. Tento fond by měly tvořit finanční prostředky z přebytku hospodaření Středočeského kraje v roce 2007¹¹⁹.

10. Výsledky dosavadních výzkumů

V předchozím programovém období se struktura prioritních os od těch současných mírně lišila(což bylo dáno tím, že neexistovali jednotlivé ROP, ale pouze SROP), a to následovně:

Prioritní osy 2004-2006 ve Společném regionálním programu(SROP):

1. Regionální podpora podnikání
  - 1.1. Podpora podnikání ve vybraných regionech
2. Regionální rozvoj infrastruktury
  - 2.1.Rozvoj dopravy v regionech
    - 2.1.1. Regionální rozvoj dopravní infrastruktury

---

¹¹⁸ Viz. <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/vyhledavani?inpCx=005185634881929426321%3Ahyjdnrdclm&cof=FORID%3A9&q=St%C5%99edo%C4%8Desk%C3%BD+kraj+p%C5%99ipravuje+p%C5%AFj%C4%8Dky+obc%C3%ADm+na+projekty+EU&sitesearch=www.kr-stredocesky.cz>

¹¹⁹ Viz. zpráva <http://www.edotace.cz/1/3521/103/clanek/stredocesky-kraj-pomuze-obcim-s-cerpani-prostredku-z-eu/>

- 2.1.2. Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech
- 2.2. Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech
- 2.3. Regenerace a revitalizace vybraných měst
- 3. Rozvoj lidských zdrojů v regionech
  - 3.1. Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech
  - 3.2. Podpora sociální integrace v regionech
  - 3.3. Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů
- 4. Rozvoj cestovního ruchu
  - 4.1. Rozvoj služeb cestovního ruchu
    - 4.1.1. Podpora nadregionálních služeb cestovního ruchu
    - 4.1.2. Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu
  - 4.2. Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch
    - 4.2.1. Podpora nadregionální infrastruktury ČR
    - 4.2.2. Podpora regionální infrastruktury ČR
- 5. Technická pomoc
  - 5.1. Technická pomoc pro SROP
  - 5.2. Technická pomoc pro CSF

Z toho malé obce se svým projektem mohly přihlásit o podporu v rámci 2., 3. a 4. prioritní osy.

Z přehledu přijatých projektů¹²⁰ v předchozím programovém období 2004 – 2006 je pak patrné, že malé obce této své možnosti více či méně úspěšně využily.

V prioritní ose 2.1. byl malým obcím schválen projekt v 8 případech, v prioritní ose 2.2. v 6 případech, v prioritní ose 3.1. ve třech případech a v prioritní ose 4.4. ve čtyřech případech z celkových 118 přijatých projektů v prioritních osách 2,3,a 4.

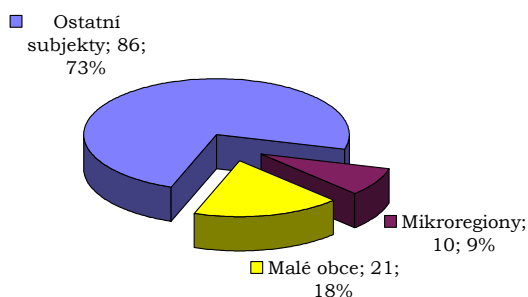
---

¹²⁰ Viz. Capanda, F., Průběh čerpání strukturálních fondů v regionu Střední Čechy prostřednictvím Společného regionálního operačního programu v letech 2004-2006, příloha č.9 (jeho práce)

Malé obce se tedy prosadily ve 21 případech ze 118, což je 18% úspěšnost. V dalších deseti případech se ještě prosadily mikroregiony¹²¹, což tvoří dalších 9%. Malé obce a obce spojené v mikroregion se tak na celkovém počtu přijatých projektů podílely 27%.

Graf č.1:

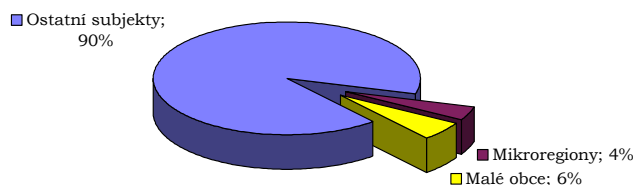
Poměr subjektů žádajících o prostředky v programovém období 2004-2006

Co se týče objemu požadovaných prostředků, tak již poměr není tak příznivý. Samostatné obce se na celkovém objemu prostředků podílely pouhými 6%, obce spojené v mikroregion 4%. Dohromady tak požadovaly pouhých 10% z celkové částky 1151151032 Kč v prioritních osách 2., 3. a 4.

Graf č.2 :

Objem prostředků požadovaných v programovém období 2004-2006

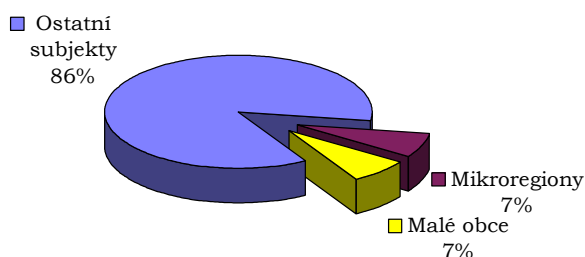
¹²¹ V mikroregionech, žádajících o podporu ze SROP v regionu Střední Čechy se nenachází ani jedna obec s počtem obyvatel nad 3000-viz.

V potaz by ale měl být vzat i fakt, že opatření 2.1. bylo využíváno především krajem a velkými obcemi právě z důvodů alarmujících stavů středočeských komunikací (viz.kapitola 5.1. Charakteristika regionu a jeho potřeb), a vzhledem k tomu, že požadované částky byly v této sekci největší, bude pro relevanci vypovídajících hodnot lepší, když projekty v tomto opatření nebudeme brát v potaz, i když se v něm prosadilo i osm menších obcí.

Graf zobrazující podíl obcí a mikroregionů na celkové požadované částce všemi subjekty v prioritních osách 2,3 a 4 při vyřazení opatření 2.1. je následující:

Graf č.3 :

Objem požadovaných prostředků v prioritních osách 2,3,4; mimo opatření 2.1.

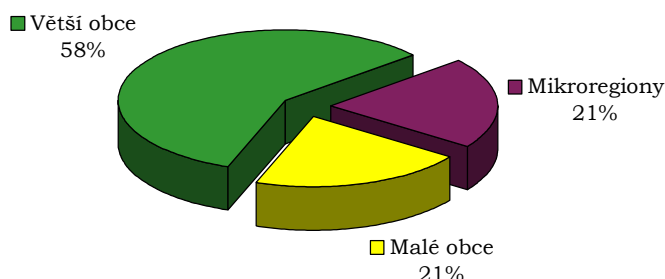

Z toho je tedy patrné, že menším obcím se co do výše prostředků v porovnání se všemi žádajícími subjekty (celkem 9 skupin vyjmenovaných v následující kapitole) příliš nedařilo.

Co se týče porovnání čerpání prostředků, tak i ve spojení v mikroregion(který získal více prostředků než větší obce v opatření 2.2 a 4.1.) menší obce nedosahují částek čerpaných většími obcemi(větší obce žádají o 16% vyšší částku), přesto, že co do počtu přijatých projektů byly o dva projekty úspěšnější (23, oproti 21 projektů větších obcí).

Graf č.4 :

Objem částek požadovaných obcemi v programovém období 2004-2006

Kolega Capanda tím ve své práci došel k závěru, že „...záměry politiky HSS zde nejsou uspokojivě plněny. Menší obce jakožto subjekt slabší části regionu čerpaly méně než větší a vyspělejší obce.“ Na základě několika výstupních informací z projektu Transparency international v ČR zabývající se problematikou SF¹²², pak došel k přesvědčení, že systém je celkově přebyrokratizován, je nepřehledný a legislativně nedostatečně ukotvený¹²³. Tato nepřehlednost a tedy i určitá nejistota výsledku pak menší obce odrazuje od investování peněz i času do přípravy projektů.

Určité řešení je spatřováno ve spolupráci na úrovni mikroregionů, které však v programovém období 2004-2006 bylo využito poměrně málo¹²⁴.

¹²² Viz. <http://www.transparency.cz/index.php?id=2733> – zřizovatel: Transparency International – ČR, 13.5.2006 a bližší seznámení viz. Ing.Potluka, O., Ing.Pěluha, M., Ing. Holánek, P., Problematické oblasti v distribuci a užívání SF/CF, Praha: Transparency international – Česká republika 2005

¹²³ Viz. Capanda, F., Průběh čerpání strukturálních fondů v regionu Střední Čechy prostřednictvím Společného regionálního operačního programu v letech 2004-2006, str. 47

¹²⁴ Viz. Capanda, F., Průběh čerpání strukturálních fondů v regionu Střední Čechy prostřednictvím Společného regionálního operačního programu v letech 2004-2006, str. 47

11. Výsledky vlastní analýzy

Kromě menších obcí, jejichž specifikováním se zabývám v následující kapitole, mne bude zajímat i další subjekt mající možnost zapojit se do procesu čerpání strukturálních fondů, tj. mikroregion(sdružení obcí).

Mikroregion je dobrovolný útvar, skládající se z několika většinou menších obcí za účelem dosahování společných cílů.

Na území Středočeského kraje existuje 110 mikroregionů, mezi které jsou započítány jak svazky obcí, tak sdružení obcí, které byly založeny podle občanského zákoníku¹²⁵.

Do procesu čerpání strukturálních fondů vstupují i další subjekty, na které se však moje pozornost soustředit nebude. Jedná se o soukromé subjekty (živnostníci, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti a pod), nevládní neziskové organizace (charity nebo občanská sdružení) nebo o samotný středočeský kraj¹²⁶.

Ve svém výzkumu mne zajímala především míra informovanosti menších obcí (popř. spojených v mikroregion) a jejich případné zkušenosti s podáváním žádostí apod.

Pro zjištění těchto údajů jsem se rozhodla využít metodu dotazníku – blíže popsanou v následující kapitole.

11.1. Postupy a metody výzkumu

Pro potřeby výzkumu bylo nutné odlišit menší obce od větších. Pro možnost srovnání jsem použila rozdělení z předchozích výzkumů, tedy rozdělení podle hranice 3000 obyvatel. Menších obcí, tj. obcí ve kterých k listopadu 2007¹²⁷ bylo méně než 3000 obyvatel, je v regionu

---

¹²⁵ ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, 2007

¹²⁶ Blíže o možných příjemcích podpory v každé prioritní ose viz. Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, Verze 3.2, Platnost od 2.4.2008

¹²⁷ Tj. datum vydání poslední Statistické ročenky pro Středočeský kraj

1088 a v nich 559822 obyvatel (48,5%), větších obcí, tj. obcí s počtem obyvatel nad 3000 je v regionu 62 a žije v nich celkem 615432 obyvatel(51,5%). Tímto rozdělením je tedy dosaženo rozdělení obyvatel v regionu zhruba na dvě srovnatelně velké části.

Tuto specifickou oblast zájmu (menší obce) jsem se rozhodla otestovat pomocí dotazníku (viz. příloha č. 6), který obsahuje osm uzavřených otázek a dvě otevřené otázky, z čehož jedna je doplňková.

Tento dotazník jsem odeslala na e-mailové adresy získané především prostřednictvím internetového portálu http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/708/_s.155/696 a okrajově i podle oficiálních stránek jednotlivých obcí.

Tímto způsobem jsem svůj dotazník poslala na 455 e-mailových adres s průvodním dopisem, v němž jsem představila sebe a svou práci a žádala jsem adresáty, aby mi vyplněním dotazníku pomohli sesbírat potřebná data.

Z přijatých dotazníků jsem pak vybrala 110 relevantních(tj. těch, které měly kompletně vyplněné všechny uzavřené otázky) a pokusila jsem se z dat získaných v dotazníku dojít ke konkrétním závěrům.

Dotazník obsahuje 10 otázek, z nichž první je spíše statistickým údajem, otázky 2-7 jsou otázky ověřující mou původní hypotézu, otázkami 8, 9 a částečně i 10 jsem se pokoušela ověřit využitelnost OP NUTS II Střední Čechy pro menší obce. Desátá otázka byla doplňující.

První část výzkumu:

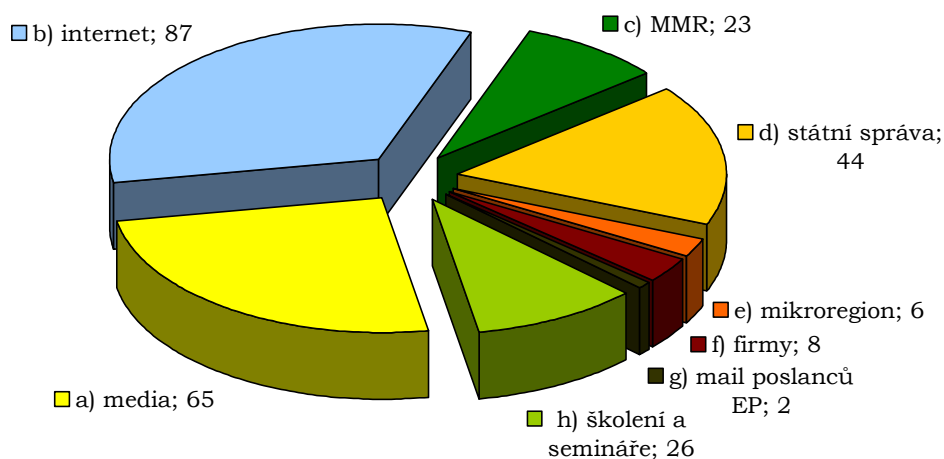
Data získaná z dotazníku jsem přepsala do tabulek, ze kterých jsem poté sestavovala co možná nejpřehlednější grafy s co možná nejvyšší vypovídací hodnotou.

První dotaz na počet obyvatel v obci sloužil především jako síto. Pokud jsem se ve své práci chtěla zabývat hlediskem menších obcí, nesměla jsem do výzkumu zahrnout obce s větším počtem obyvatel než 3000. Odpovědí na tuto otázku jsem však ještě využila pro kontingenční grafy v rámci druhotné analýzy – viz. druhá část této kapitoly.

Ve druhé otázce jsem si kladla za cíl zjistit informační zdroje, kterých obce využívají. Z následujícího grafu je patrné, že téměř v 80% byl zdrojem informací internet. Za zmínku jistě stojí i fakt, že orgány státní správy byly zdrojem informací více než MMR. V osmi případech respondenti uvedli, že jim informace poskytla specializovaná firma. Za další důležitý zdroj informací byla uváděna školení a semináře¹²⁸.

Graf č. 5 :

Zdroje informací

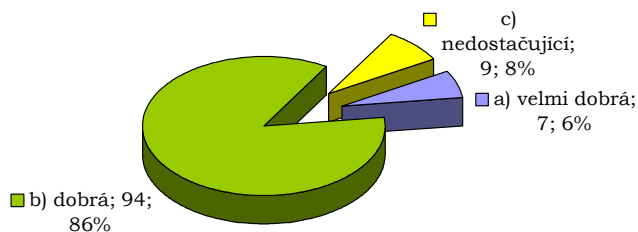

Ve třetí otázce jsem respondenty žádala o subjektivní zhodnocení své informovanosti. Ve většině případů je tedy dle dotazníku informovanost dobrá.

¹²⁸ Školení i semináře mohou mít různé pořadatele-blíže viz. otázka č.5

Graf č. 6 :

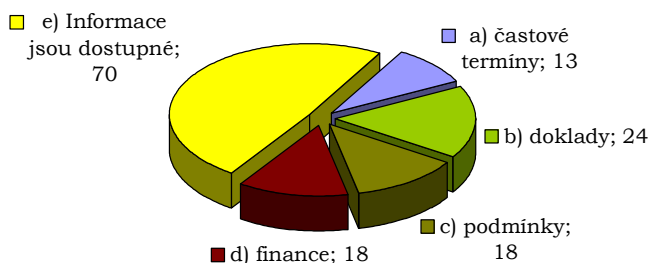
Zhodnocení informovanosti

Ve čtvrté otázce mne zajímalo, které informace jsou dle názorů respondentů hůře dostupné. Většina opět odpověděla, že informace jsou dostupné bez problémů. Dvacet čtyři respondentů ale odpovědělo, že jim chybí dostatek informací o potřebných dokladech, dále se mezi hůře dostupnými informacemi objevily i informace o podmínkách financování a podání žádosti, i o časových termínech. Možnost volné odpovědi v této otázce byla využita pouze sporadicky – tyto odpovědi se však daly zahrnout do možnosti a) a do možnosti c).

Graf č. 7 :

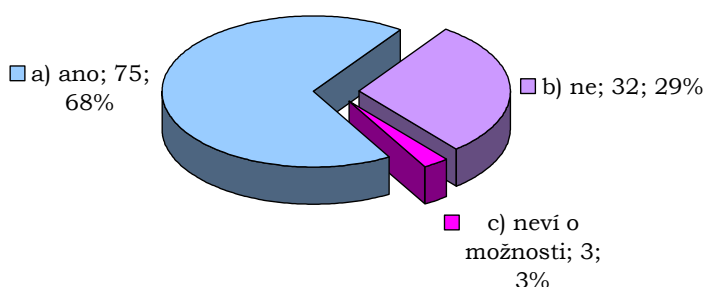
Dostupnost informací

V páté otázce jsem zjišťovala, zda-li se zástupci obcí účastnili některé z pořádaných školicích akcí a konferencí. Většina uvedla, že se účastnila:

Graf č. 8 :

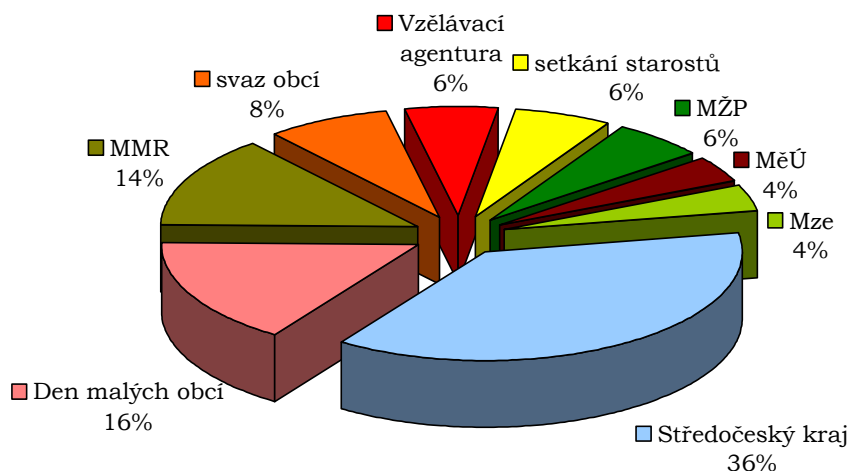
Účast na konferencích

Pořadatelé těchto akcí byly nejrůznější subjekty. Ze 75 respondentů mi bližší informace k navštíveným konferencím dalo 58 respondentů. Z odpovědí pak bylo patrné, že nejčastěji se obce účastnily akcí pořádaných Středočeským krajem. Z ministerstev se mezi pořadatelé objevilo kromě MMR i Ministerstvo pro životní prostředí(MŽP) a Ministerstvo zemědělství(MZe). V ostatních případech se vesměs jednalo o akce soukromých a specializovaných firem či vzdělávacích agentur, z nichž největší návštěvnost měl, dle dotazníku, tzv. Den malých obcí.

Graf č. 9 :

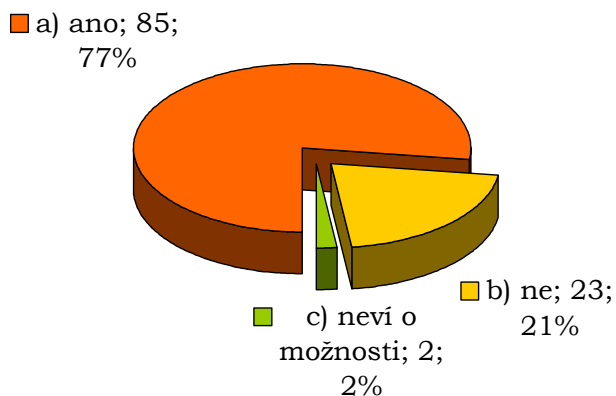
Navštívené konference a semináře

V šesté otázce mne zajímalo, jestli by se obce pro potřeby čerpání prostředků ze SF spojily v mikroregion. Obce by se této možnosti nebránily v 77%.

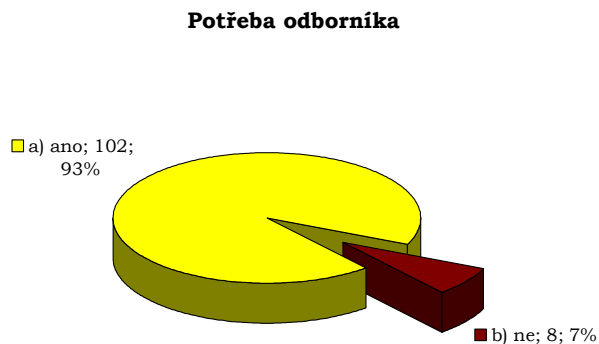
Graf č. 10 :

Spojení v mikroregion

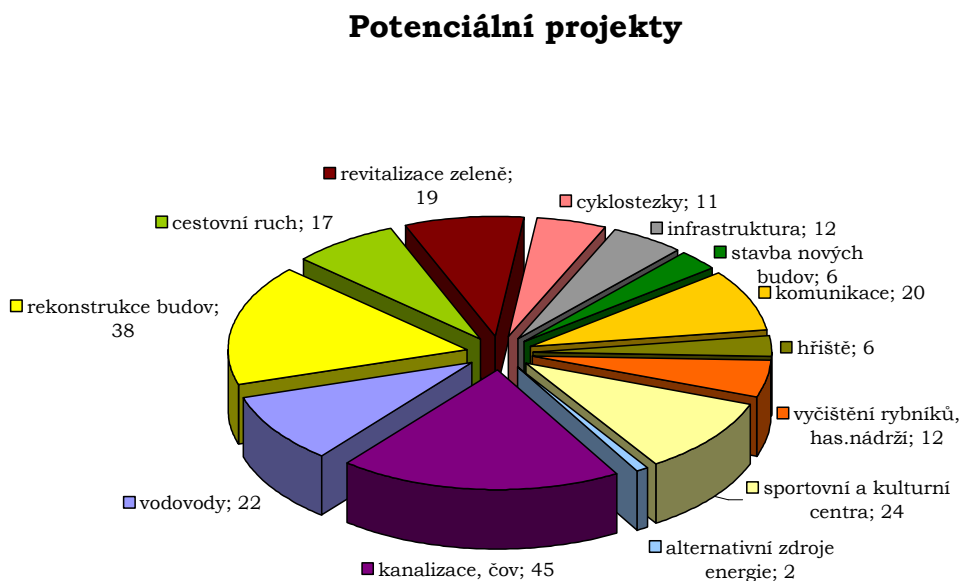
Sedmá otázka měla zjistit názor obcí na potřebu odborníka. V 93% se projevil názor, že menší obce odbornou pomoc potřebují. Tato odpověď pak byla částečně podložena i v doplňující otázce (viz. níže), kde respondenti často uváděli, že pomoc odborníka, popř. specializované firmy využili.

Graf č. 11 :

Osmá otázka byla volná a zajímalo mě v ní, jaké projekty v menších obcích připadají v úvahu. V největší míře se pak objevovali návrhy na zřízení či modernizaci kanalizace a čističky odpadních vod.

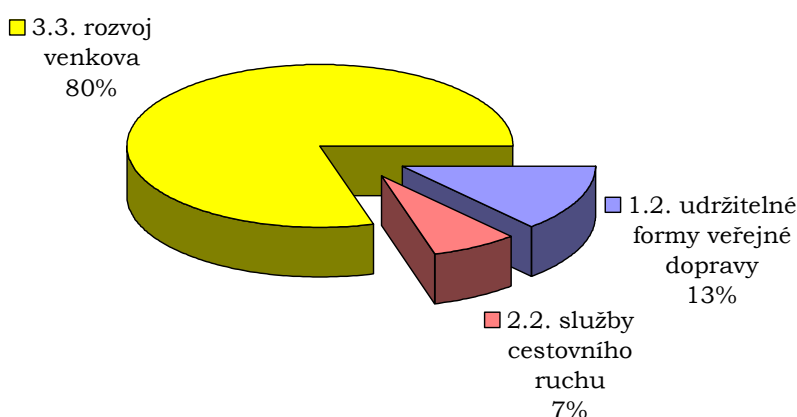
Graf č. 12 :

V případě, že by se tyto projekty přeměnily z myšlenek do konkrétních žádostí, účastnily by se programu pravděpodobně v následujících osách:

Graf č. 13 :

Potenciální projekty a jejich začlenění do prioritních os

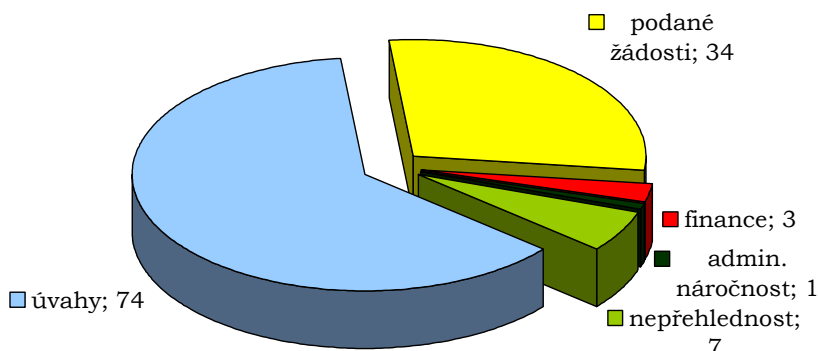
Z toho je tedy patrné, že prioritní je pro obce zlepšení infrastruktury. Naopak využití prostředků z prioritní osy cestovního ruchu malé obce příliš neláká, resp. je to prozatím mimo zorný úhel jejich zájmů.

Devátá otázka měla zjistit do jaké míry jsou obce nakloněny alespoň úvahám o podání žádosti v tomto programovém období, popř. co je od toho odrazuje.

V 67% obce o podání žádosti uvažují, v 34 případech již žádost dokonce podaly (jedná se však i o žádosti z předchozího programového období). Pokud si obce stěžovaly, že je něco od podání žádosti odrazuje, tak to byla většinou celková nepřehlednost systému.

Graf č. 14 :

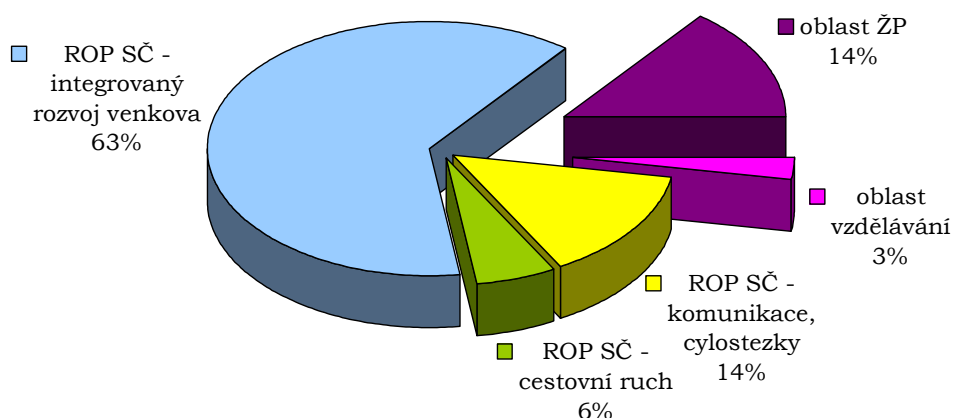
Podání žádosti v tomto programovém období

Oblast či označení již podané žádosti mi respondenti označili ve všech případech. Bylo tedy možné sestavit graf, ze kterého je patrné do jakých oblastí jejich žádosti zasahují. S tím, že mne zajímají především oblasti v ROP SČ¹²⁹.

Graf č. 15 :

Podané žádosti

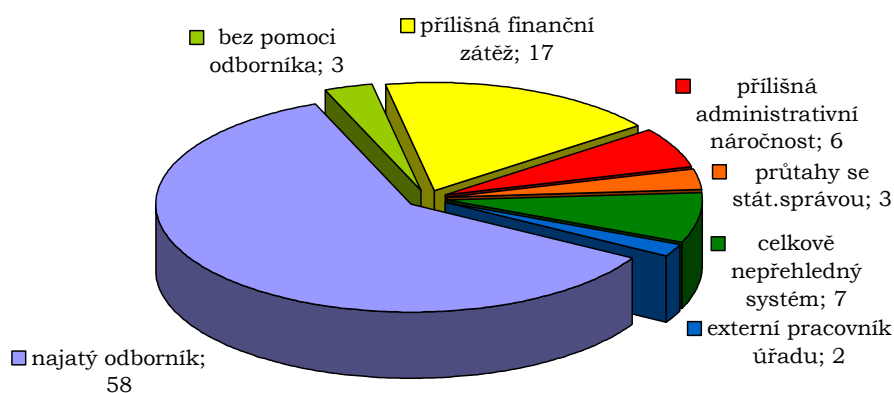
¹²⁹ Vypovidací hodnota grafu je však bohužel pouze orientační – z některých údajů nebylo možné rozpoznat jedná-li se o projekt podaný v tomto či minulém programovém období. Dle doplňkové otázky však soudím, že většina žádostí byla podávána v rámci SAPARD

Reálně podané žádosti tedy do určité míry korespondují s potenciálními projekty obcí¹³⁰.

Na doplňující volnou otázku odpovědělo 78 respondentů, tedy celých 70%. Z odpovědí bylo patrné, že většina obcí (téměř 75% odpovídajících) využila odborné pomoci, protože se sami v systému příliš neorientují nebo nemohli z důvodu nedostatečné časové kapacity uvolnit vlastní pracovníky. Často byly odborníci využíváni na finanční audity nebo formální zpracování žádosti, na základě již připravených dokumentů a dokladů. Ve dvou případech si ale obec najala „externistu“, kterého vysílala na školení a který pak žádost zpracoval.

Graf č. 16 :

Doplňující informace

Doba zpracování projektu či přímo žádosti, kterou respondenti uváděli se různila v závislosti na nejrůznějších faktorech. Záleželo zvláště na tom, zda-li obec do této doby zahrnuje i přípravu dokumentů (zde si obce nejčastěji stěžovaly na průtahy se stavebním úřadem), dále zda-li na projektu či žádosti pracoval jeden člověk či více, zda-li tento (tito) se zabýval(i) pouze vypracováním žádosti nebo při tom ještě

¹³⁰ Viz. graf č. 13

vykonával své občanské povolání, či se zabýval i jinými projekty. Tato doba se tedy pohybovala od desítek hodin do roka a vzhledem k množství ovlivňujících faktorů ji nepovažují za vypovídající, a proto ji nehodlám nijak graficky znázorňovat či z ní vyvozovat závěry.

Z doplňujících informací však vysvítá jiná nepříliš pozitivní skutečnost. Osmnáct respondentů v této otázce svoje zkušenost rozvedli podrobněji a ukázalo se, že standardní postupy a materiály by obcím nečinily větší obtíže, ovšem začlenění specifikací jakožto energetický audit nebo přípoj na čističku místo zřízení nové ČOV a podobně je složitější a informace, jak má taková specifikace formálně vypadat obce sháněly velmi zdlouhavě, zvláště pak ze začátku období, kdy ještě dle názorů respondentů nebyla zcela vyjasněna kritéria a rozběhlá organizační struktura (úřady vzájemně odkazovaly jeden na druhý apod.).

Dále mělo několik obcí zkušenosti s podáváním žádosti v rámci SAPARD, kde i přes perfektní projektovou žádost (za jejíž pomoc se zpracováním zaplatily odborníkům nemalé částky) jim podpora „pro převis žádostí“ přiznána nebyla. Obce si tedy projekty financovaly samy (zaplatily tedy celou část navýšenou ještě o zbytečné náklady na odborné firmy), čímž se pochopitelně zadlužily na mnoho let.

Co se týče odborné pomoci, tak se obce až na výjimky shodují v tom, že je pro malé obce nezbytná, resp. faktorem určujícím nezbytnost není velikost obce ale kvalifikovaný odborník, osoba z oboru či podobně, který v obci jednoduše není. Obce si jsou totiž i na základě zkušeností vědomy toho, že i sebemenší chyba či nedostatek v žádosti je zárukou neúspěchu. To je pro obce, které si nemohou dovolit financování celého projektu příliš velká hrozba a tak raději platí firmám nemalé částky za pomoc a v případě, že je jejich žádost přijata, jsou odměny pro tyto firmy dle slov respondentů závratné.

Druhá část výzkumu:

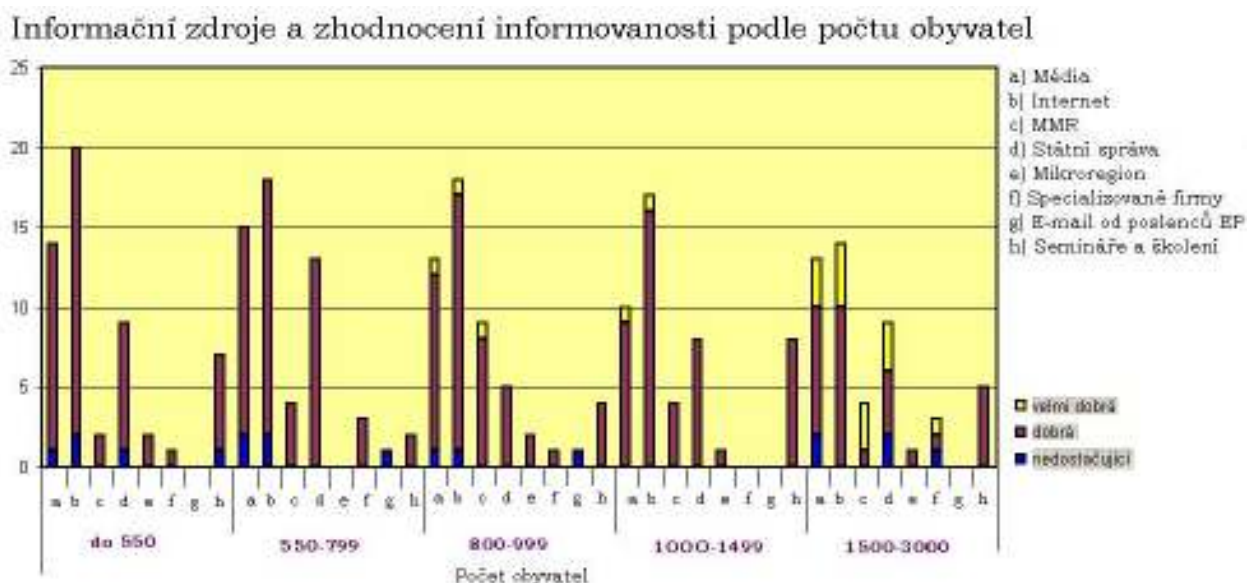
Z dat získaných z dotazníku jsem se pokusila některé otázky kombinovat. Otázky č. 4, 9 a 10 jsem se rozhodla vynechat, protože dle mého názoru nemohou mít v kombinaci s jinými otázkami relevantní vypovídající hodnotu.

U ostatních otázek bylo třeba kombinovat odpovědi, tak aby spolu souvisely a o něčem vypovídaly. Problémem byla značná disproporce v četosti odpovědí, snažila jsem se proto nalézt otázku, jejíž odpovědi byly rovnoměrně rozděleny mezi všechny možnosti.

Jedinou vhodnou otázkou byla otázka č.1 zjišťující počet obyvatel. Odpovědi na tuto otázku jsem rozdělila na přibližně stejně početné skupiny, a to: do 550 obyv., 550-799 obyv., 800-999 obyv., 1000-1499 obyv., 1500-3000 obyv. Dále jsem se pokusila s ostatními otázkami propojit i otázky č. 3 (zhodnocení informovanosti), 5 (účast na konferencích) a 6 (příslušnost v mikroregionu), ale vzhledem k absenci absolutních hodnot či jinak zajímavých výsledků považuji tyto kombinace za zcela nevypovídající.

Při spojení kritéria počtu obyvatel, informačních zdrojů a hodnocení informovanosti jsem došla k následujícímu grafu:

Graf č. 17 :

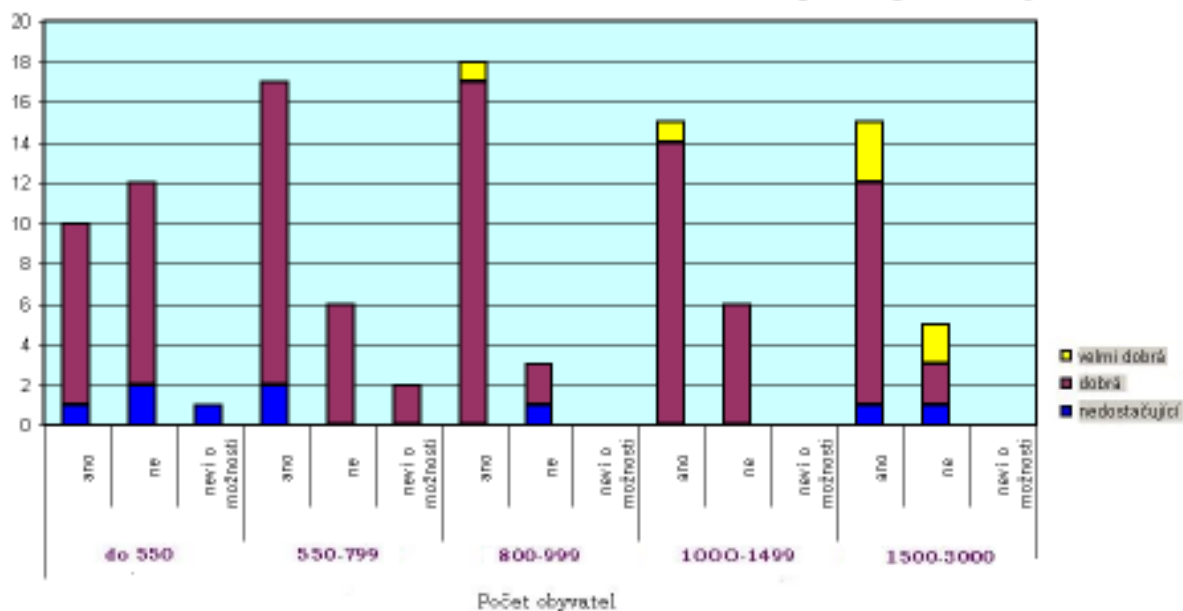

Z grafu je patrné, že internet a média byly nejvyužívanější informační zdroje ve všech kategoriích počtu obyvatel. Dále je možné vyzorovat rovnoměrnější informování ze strany státní správy než MMR. Účastníci seminářů a školení svou informovanost považují vesměs za dobrou. Velmi dobrou informovanost mají obce s počtem obyvatel vyšším než 800 obyvatel.

Dále jsem spojila kritéria počet obyvatel, účast na konferencích, a hodnocení informovanosti:

Graf č. 18:

Účast na konferencích a zhodnocení informovanosti podle počtu obyvatel

Z grafu je patrné, že mezi obcemi s počtem obyvatel nad 800 obyvatel není žádná, která by nevěděla o možnosti navštěvovat konference.

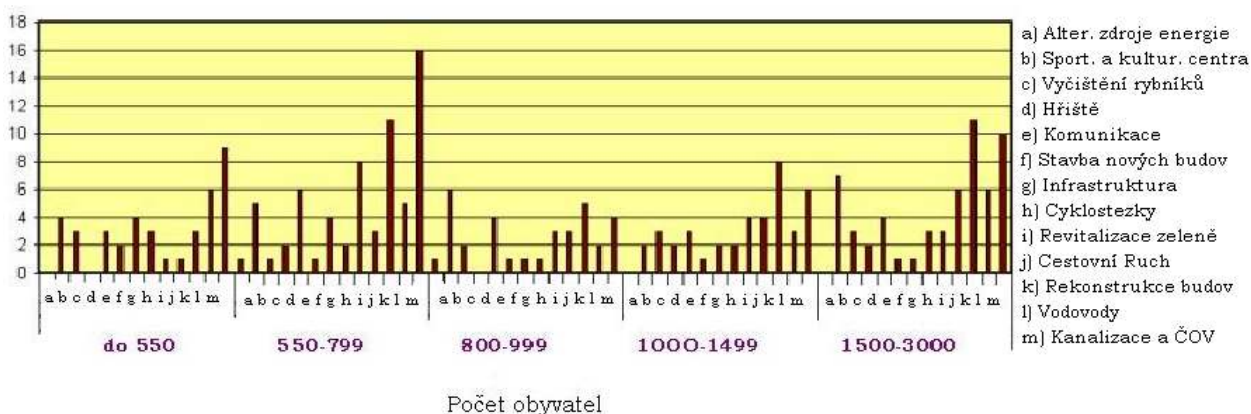
Obce s počtem obyvatel nad 550 obyvatel vykazují větší návštěvnost konferencí, zatímco obce s počtem obyvatel do 550 obyvatel se konferencí spíše neúčastnily.

Co se týče otázek č. 6 a 7, tak odpovědi byly vyrovnané ve všech kategoriích počtů obyvatel. Tendence spojovat se v mikroregion ani názor na potřebu odborníka není v těchto případech tedy nijak závislá na velikosti obce.

U grafu možných projektů se dal vysledovat určitý vývoj. Menší obce se soustředí hlavně na vybudování kanalizací a vodovodů. U obcí s počtem obyvatel kolem 1000 je patrná i orientace na rekonstrukce a revitalizace obce, včetně budování kulturních či sportovních center. S počtem obyvatel v obci roste dle grafu i zájem o oblast cestovního ruchu:

Graf č. 19 :

Možné projekty podle počtu obyvatel

10.2. Zhodnocení dat získaných z dotazníků

Z některých dotazníků bylo bohužel patrné, že byly vyplňovány ve spěchu (volné otázky zůstaly nezodpovězeny, doplňující informace ani alternativní odpovědi-pouze zakroužkované možnosti).

Naopak minimálně ve třetině případů byl ale dotazník vyplňován velmi pečlivě – soudím tak hlavně dle faktu, že byla poměrně rozvedena poslední, doplňující otázka.

Nicméně předpokládám, že jednoduchost otázek 1,2,3,6 a 7 nevyžadovala delší přemýšlení nad odpovědí; jednalo se spíše o intuitivní projevení názoru či zhodnocení reality, a proto si dovoluji odpovědi na tyto otázky považovat za relevantní pro tvoření závěrů. Jejich výpovědní hodnotu tedy považuji za vysokou.

Otázky 4, 5 a 9 jsou v tomto ohledu poněkud složitější. Z výsledků dotazníku jsem měla dojem, že velká část respondentů v otázce č.4

raději odpověděla, že jsou všechny informace dostupné bez problémů, v otázce č.5 pak většina odpověděla, že se účastnila konference, ale jen málokdo doplnil jaké. Nakonec se domnívám, že v otázce č.9 většina respondentů zvolila „nejjednodušší“ možnost a), tj. že o podání žádosti uvažují. Z těchto důvodů se domnívám, že jsou odpovědi na tyto otázky do značné míry zdeformovány rychlostí, s jakou byly vyplňovány. Výpovědní hodnotu odpovědí na otázky 4 a 9 považuji spíše za průměrnou. Odpovědi na otázku číslo 5 jsou postačující pro přehled účasti na konferencích, jejich vypovídací hodnota o konkrétních konferencích je však nižší(přesto si stále troufám považovat ji za relevantní).

Odpověď na desátou otázku byla pouze doplňková, snažila jsem se proto v souladu s tím chovat i k informacím z této otázky získaným. Vzhledem k různorodosti těchto informací považuji odpovědi na tuto otázku pouze za dokreslení celkového pohledu na danou problematiku.

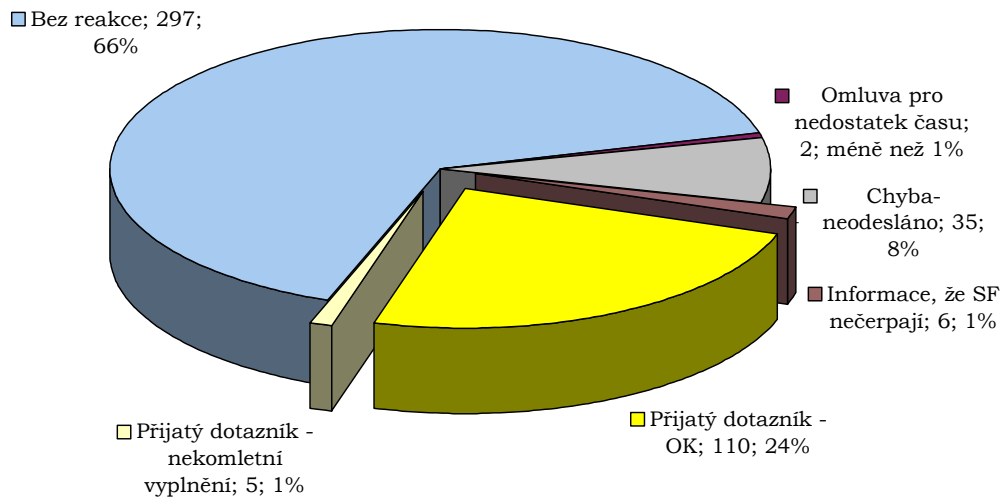
11.3. Zhodnocení přínosu metody dotazníku

Původní obavy, že při metodě dotazníku bude příliš nízká návratnost a tedy i nízká výpovědní hodnota se naštěstí nepotvrdily.

Ze 455 odeslaných e-mailů třicet pět e-mailů k adresátům nedorazilo z důvodu chyby, zbylých 420 dotazníků se k příjemcům dostalo. Ze všech těchto obcí mi vyplněný dotazník poslalo zpět 115 obcí, některé obce se omluvily pro nedostatek času a některé pouze napsali informaci, že SF nečerpají nebo s nimi nemají zkušenosti. Celkem jsem tak dostala 123 odpovědí na můj e-mail. Z vyplněných dotazníků jsem pak vybrala 110 relevantních(tj. těch, které měly kompletně vyplněné všechny uzavřené otázky)- poměr odeslaných e-mailů a přijatých dotazníků znázorňuje následující graf.

Graf č. 20 :

Zhodnocení návratnosti dotazníku

V tomto směru jsem tedy s použitou metodou spokojena.

Co se týče přínosu této metody, tak jej také hodnotím kladně, neboť jsem dle mého názoru pomocí získaných dat byla schopna dojít k určitým závěrům, které reagovaly na mou původní hypotézu a vypovídaly i o využívání ROP NUTS II.

12. Srovnání s výsledky předchozího výzkumu

Za výsledek předchozího výzkumu považuji závěr, že menší obce si netroufají podávat žádosti z důvodů nejasnosti celého procesu, přílišné finanční náročnosti a administrativní složitosti.

Pojem nejasnosti a jeho původ jsem spatřovala v nedostatečné informovanosti obcí o procesu čerpání prostředků. Menší obce samy svou informovanost však hodnotí poměrně kladně, přístup k informacím mají široký a do určité míry se o tuto problematiku ani samy nemusí aktivně zajímat, neboť jsou často kontaktováni zvnějšku (ať už specializovanými firmami, které jsou motivovány především

vlastním ziskem nebo orgány státní správy, či ministerstvem, kteří jsou motivováni regionálním rozvojem).

Domnívám se tedy, že v tomto bodě došlo od posledního výzkumu ke znatelnému posunu. Orgány pověřené propagací programu svou funkci plní uspokojivě. Ke zlepšení a rozšíření povědomí o projektech a obecně o SF ale jistě velmi přispěla i zkušenost z předchozího programového období.

V administrativní náročnosti došlo sice k posunu, ale z pohledu obcí spíše jen nepatrnému. Nicméně není pochyb, že opatření EU¹³¹, která měla vést ke zjednodušení a zpřehlednění systému, byla do značné míry úspěšná. Mimo to, je možné se v případě nejasností na cokoli dotázat (ať už na školení či seminářích nebo např. telefonicky na kontaktní osoby mající na starosti jednotlivé prioritní osy¹³²).

V tomto případě se pak jedná spíše o časovou náročnost řešení administrativních požadavků (jednotlivé doklady, potvrzení, smlouvy a v neposlední řadě i vedení odděleného účetnictví), která je pro mnoho malých obcí těžko akceptovatelná. Zastupitelé jsou vytížení řešením každodenních záležitostí obce a je pro ně problematické vyčlenit další čas pro zpracovávání žádosti.

Finanční otázka se de facto nezměnila. I přes pomoc ze strany kraje ve smyslu úvěrů či půjček představuje spolufinancování projektů obrovskou zátěž pro rozpočet obce a znamená její zadlužení na mnoho let. (Nemluvě o hrozbě nepřiznání dotace, kdy by byly obce nuceny financovat projekt zcela samy.) Toto hledisko je dle mého názoru pro obce nejstěžejnější, neboť jej v dotazníku na mnoha místech zmiňovali.

---

¹³¹ Popsaná v kapitole 4. Programové období 2007 – 2013

¹³² Volně dostupné na internetu – viz. Např. Příloha č. 5

13. Závěr

Na základě výše zmíněných zjištění a závěrů se domnívám, že obce do 3000 obyvatel mají dostatečný přístup k informacím. Faktor informačních zdrojů je tedy žádným prokazatelným způsobem neznevýhodňuje vůči ostatním potenciálním žadatelům. Tímto je první část mé hypotézy vyvrácena.

Druhou část, tj. finanční náročnost, však musím potvrdit. Je to hlavní a nejčastěji zmiňovaná překážka podání žádosti. Dle mého názoru se jedná pouze o nedostatek zkušeností a nejistotu na poli finančnictví. Ovšem toto hledisko zůstalo mimo zorný úhel mého výzkumu, tudíž jej nemohu podložit.

Ze získaných dat se dále domnívám, že menší obce se zabývají spíše zajištěním základních funkcí obce, tzn., že se snaží budovat kanalizaci, vodovody, popř. rekonstruovat školy apod. Menší obce by tedy ROP NUTS II využily nejvíce opatření 3.3. rozvoj venkova, méně je využívána oblast dopravní infrastruktury a prioritní osa cestovního ruchu je menšími obcemi využívána vůbec nejméně.

Zkušenosti z předchozího období však napovídají tomu, že projekty bývají schvalovány v přesně opačném sledu, tedy nejvíce příspěvků bylo přiznáno v oblasti cestovního ruchu (zejm. při spojení v mikroregion) a méně v oblasti rozvoje infrastruktury. Převís žádostí v této oblasti a následné zamítnutí mnoha projektů je pro menší obce negativní zkušenost a dle mého názoru další poměrně silně demotivující prvek.

Nicméně jsem došla k závěru, že možnosti menších obcí v čerpání prostředků ze SF jsou v tomto programovém období lepší a širší než v předchozím zkráceném programovém období, a to zejména díky zlepšení informovanosti, zjednodušení procesu čerpání a pomoci ze strany kraje a Regionální rady.

Summary

The smaller municipalities aren't disadvantaged by the factor of information sources. But there is a great problem with the financial weight which discourage these municipalities the most.

Smaller municipalities used ROP NUTS II especially for reserving basic functions of municipality, so they focus on the development of countryside more than on the tourist trade.

In a conclusion the smaller municipalities have now more and better chances than in the previous programme period, especially because of better information, simplify of the process of drawings and because of the help from region and Regional council.

14. Použité zdroje:

Literatura:

- ❖ Kučerová I., Evropská unie: hospodářské politiky, Karolinum, Praha 2006
- ❖ Dočkal V., Regionální politika EU a naplňování principu partnerství : případové studie České republiky, Německa, Francie a Slovinska, 1. vyd. , Brno : Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, 2006
- ❖ Šonka J. a kol., Srozumitelně o Evropské unii, PLOT, Praha 2004
- ❖ Marek D., Kantor T., Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie, Společnost pro odbornou veřejnost – Barrister a Principál, Praha 2007
- ❖ Dočkal V., Kaniok P., Závěšický J., Evropský parlament, 1. vyd., Brno : Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, 2007
- ❖ Vilímová Š., Jak získat finanční zdroje EU, Grada, Praha 2004
- ❖ Cihelková E., Jakš J. a kol., Evropská integrace – Evropská unie, Oeconomica, Praha 2004
- ❖ Zielonka J., Europe as empire : the nature of the enlarged European Union, Oxford University Press, Oxford 2007

Časopisy:

- ❖ Bízíková L., Potluka O., Zajíčková Z., Absorption Capacity of Region for Pre-Accession Instruments in Slovak Republic and Czech Republic, in: Ekonomický časopis, 52, 2004, č. 7, str. 865 – 877
- ❖ EU economy: New members seek to make the most of EU structural funds, in: THE ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT ViewsWire. New York: Apr 19, 2007

- ❖ Sýkorová M., Příprava ČR na čerpání evropských financí v období 2007–2013, in: Eurokurýr - Eurozprávy z české správy březen/duben 2006, Číslo 4: Březen/duben 2006, str.9-12
- ❖ Czech Republic: Country outlook, in: The Economist Intelligence Unit ViewsWire, New York Mar 4, 2008
- ❖ Bobinski K., The EU Must Foster the Fragile Democracies of Central Europe, in: European Integration, Fall 2004, Volume 5 - Number 3
- ❖ Puigcerver-Peñalvern M-C, The Impact of Structural Funds Policy on European Regions' Growth. A Theoretical and Empirical Approach, in: The European Journal of Comparative Economics, Vol. 4, č. 2, str. 179-208
- ❖ Ing.Potluka O., Ing.Pělucha M., Ing. Holánek P., Problematické oblasti v distribuci a užívání SF/CF, Praha: Transparency international – Česká republika 2005

Dokumenty MMR ČR:

- ❖ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Obor vnějších vztahů, Průvodce fondy Evropské unie, 2004
- ❖ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Sborník Konference Podpora domácího cestovního ruchu 2006
- ❖ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Základní dokumenty evropské regionální politiky, 1997
- ❖ Ministerstvo pro místní rozvoj, Informační leták: Společný regionální program po dvou letech, 2007

Dokumenty Regionální rady:

- ❖ Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, Programový dokument k Regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední 2007-2013, verze k 3. 12. 2007, 2007

- ❖ Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, Prováděcí dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy, Verze 3.2, Platnost od 2.4.2008
- ❖ Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy, Ropoviny- Informační zpravodaj regionálního operačního programu Střední Čechy, 01/08, elektronická verze, Praha, 2008

Ostatní použité materiály:

- ❖ Capanda F., Průběh čerpání strukturálních fondů v regionu Střední Čechy prostřednictvím Společného regionálního operačního programu v letech 2004-2006 [rukopis, bakalářská práce – konzultant: Běla Plechanovová]
- ❖ ČSÚ Krajská reprezentace Středočeského kraje, Statistická ročenka Středočeského kraje 2007, 13-2101-07, Praha ČSÚ 2007
- ❖ Phinnemore D., McGowan L., A Dictionary of the European Union, Second Edition 2004 Europa, London and New York 2004
- ❖ Evropská komise-Generální ředitelství pro regionální politiku, Reformovaná politika soudržnosti pro měnící se Evropu-regiony, města a příhraniční oblasti pro růst a zaměstnanost; Deset otázek a odpovědí, in: Inforegio, Shrnutí 2006, Thierry Daman, 2006
- ❖ Evropská komise-Generální ředitelství pro regionální politiku, Regiony a města pro růst a zaměstnanost: přehled nařízení na období 2007-2013 v oblasti politiky soudržnosti a regionální politiky, in: Inforegio, shrnutí 2006, Thierry Daman, 2006
- ❖ Evropská komise, generální ředitelství pro regionální politiku / Sheil M., Politika soudržnosti 2007-2013, poznámky a úřední texty, Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, ISBN 92-79-03801-X, 2007

Internetové zdroje:

- ❖ Regionální politika EU - <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika> - zřizovatel: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2003 (Spolufinancováno z prostředků EU - fondu ERDF)
- ❖ Portál Min.dopravy poskytující informace jakožto výzvy, žádosti apod. pro potenciální žadatele: <http://www.opdoprava.cz/cz/Informace-pro-zadatele> - zřizovatel: Ministerstvo dopravy, 2007
- ❖ Programy v období 2007-2013 - <http://www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programy-2007-2013> - zřizovatel: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2003 (Spolufinancováno z prostředků EU - fondu ERDF)
- ❖ Program pro Středočeský region - <http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sc> - zřizovatel: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2003 (Spolufinancováno z prostředků EU - fondu ERDF)
- ❖ Středočeský kraj – www.kr-stredocesky.cz – zřizovatel: Středočeský kraj
- ❖ Evropská politika – období 2007-2013 - <http://www.mmr.cz/index.php?show=001022006>- zřizovatel: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, 1996
- ❖ Portál vyhledávání obecních úřadů a matrik: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/708/_s.155/696 - zřizovatel: Ministerstvo vnitra, 2003 (Informace jsou poskytovány v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím)
- ❖ software pro pomoc s vypracováním žádosti: <http://www.forum-media.cz/produkty/dotace-a-fondy/?gclid=CIPujsj3xpICFRkR1AodiCfAcQ> – zřizovatel: Nakladatelství FORUM s.r.o., 2008
- ❖ Nedostatky, které pocítují menší obce: <http://www.osnoviny.cz/male-obce-a-jejich-moznost-cerpat-ze->

[strukturalnich-fondu](#) - zřizovatel: QCM s.r.o (zpravodajský portál o občanské společnosti)

- ❖ Evropský fond regionálního rozvoje:
<http://www.euractiv.cz/index.php?id=evropsky-fond-regionalniho-rozvo> – zřizovatel: EU-Media, s.r.o., 2004
- ❖ Evropský sociální fond - <http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=1>
– zřizovatel: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2006
- ❖ Portál Transparency international v ČR:
<http://www.transparency.cz/index.php?id=2733> – zřizovatel:
Trensparency International – ČR

Obecné internetové zdroje:

- ❖ www.strukturalni-fondy.cz
- ❖ www.europa.eu.int
- ❖ www.euractiv.cz
- ❖ www.evropska-unie.cz
- ❖ www.euroskop.cz
- ❖ www.risy.cz

Na závěr bych chtěla touto formou poděkovat zástupcům obcí Barchovice, Bečváry, Beřovice, Bezno, Bílé Podolí, Broumy, Březno, Bukovany, Buštěhrad, Církvice, Cítov, Čakovičky, Červené Pečky, Davle, Dobřichov, Dolní Bouzov, Dolní Břežany, Dolní Hbity, Dolní Kralovice, Dřínov, Dymokury, Hradištko, Hrubý Jeseník, Hvozdňany, Hýskov, Chocerady, Chotětov, Chotusice, Chrustenice, Chvatěruby, Jabkenice, Jankov, Jince, Kamenné Zboží, Karlštejn, Kladruby, Klobuky, Klučov, Kněževes, Kněžice, Kněžmost, Kouřim, Krchleby, Krnsko, Kropáčova Vrutice, Křinec, Kyšice, Líbeznice, Libušín, Loděnice, Loučeň, Mukařov, Nehvizdy, Nižbor, Nový Jáchymov, Obecnice, Oleška, Ondřejov, Opočnice, Ořech, Otovice, Panenské Břežany, Pátek, Pavlíkov, Petrov, Petrovice, Pletený Újezd, Poříčany, Poštovice, Pozdeň, Průhonice, Přišimasy, Psáry, Pyšely, Radím, Rataje nad Sázavou, Rožďalovice, Řepín, Řevničov, Senomety, Slabce, Smečno, Stará Huť, Struhařov, Suchdol, Svinaře, Sýkořice, Šestajovice, Štěchovice, Tmaň, Točnick, Tochovice, Tuklaty, Týnec nad Labem, Úhonic, Velké Přítočno, Velký Borek, Věšín, Vodochody, Vojkov, Vesňany, Vysoký Chlumeč, Zadní Třebaň, Zápy, Záryby, Zbuzany, Zvýšiv, Zdislavice, Zvoleněves, Žehušice a Žleby za pomoc při sběru dat k prováděnému výzkumu.